

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
TOMÁŠOVCE
NÁVRH

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE TOMÁŠOVCE - NÁVRH

Obstarávateľ:

Obec Tomášovce

Poverený obstarávaním:

Ing. Martina Kukučková

odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD (reg. č. 297)

Spracovateľ:

CITYPLAN, s.r.o.

www.cityplan.eu

Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Urbanizmus a celková koncepcia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Technická infraštruktúra: Ing. Mária Dobošová (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika, telekomunikácie)

Doprava: Ing. Pavol Klúčik

Environmentálne aspekty: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD., Ing. Marta Copláková

Dátum spracovania:

júl 2016

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje.....	5
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy.....	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	6
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním.....	7
1.4 Zoznam východiskových podkladov.....	7
2. Riešenie územného plánu.....	9
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	9
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	15
2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia	21
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	22
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	26
2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla	
2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia	
2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu	
2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania	
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce.....	32
2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území.....	42
2.7.1 Bývanie	
2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra	
2.7.3 Výroba	
2.7.4 Rekreácia	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	47
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.....	48
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	51
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	53
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	57
2.12.1 Doprava	

2.12.2 Vodné hospodárstvo	
2.12.3 Energetika	
2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete	
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	74
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	78
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	78
2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepôdohospodárske účely.....	78
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	82
3. Záväzná časť riešenia.....	84
3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.....	84
3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia.....	99
3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia.....	100
3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	101
3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt.....	102
3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability.....	102
3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	104
3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.	104
3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.....	107
3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	108
3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.....	109
3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	109

B. Grafická časť

- Výkres širších vzťahov – v mierke 1: 50 000 (výkres č. 1)
- Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami – v mierkach 1: 5 000 (výkres č. 2), 1: 10 000 (výkres č. 3)
- Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia – v mierke 1: 5 000 (výkres č. 4)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia – v mierke 1: 5 000 (výkres č. 5)
- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES – v mierke 1: 10 000 (výkres č. 6)
- Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepôdohospodárske účely, v mierke 1: 5 000 (výkres č. 7)

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy

Dôvody obstarania územného plánu

Obec Tomášovce má značný rozvojový potenciál. Nachádza sa v bezprostrednej blízkosti okresného mesta Lučenec a súčasne na dôležitej rozvojovej osi, ktorej význam ešte vzrastie po vybudovaní rýchlostnej cesty R2. V poslednom období v obci rastie záujem o stavebné pozemky, čím sa zvyšujú požiadavky na koncepčné usmerňovanie rozvoja obce. V doterajšom územnom pláne obce však nebolo riešené rozšírenie obytného územia ani možnosti a regulatívy intenzifikácie existujúceho obytného územia. Vzhľadom k skutočnosti, že územný plán sídelného útvaru pochádza z roku 1968, je tento dokument už zastaraný a spracovanie zmien a doplnkov nebolo možné. Za danej situácie obec Tomášovce iniciovala obstaranie nového územného plánu obce. Na základe verejného obstarávania vybrala spracovateľa územnoplánovacej dokumentácie (CITYPLAN, s.r.o.). Obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie v zmysle § 2a stavebného zákona zabezpečuje prostredníctvom odborne spôsobilej osoby.

Hlavné ciele riešenia

Cieľom Územného plánu obce Tomášovce je v zmysle ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v rozsahu katastrálneho územia obce, určenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území, pričom návrhové obdobie bolo stanovené do roku 2030.

Špecifické ciele rozvoja územia obce Tomášovce sú formulované nasledovne:

- overenie optimálneho spôsobu územno-priestorovej organizácie a funkčného využívania územia obce
- overenie možností využitia v súčasnosti voľných (neurbanizovaných) území bezprostredne nadväzujúcich na zastavané územie obce predovšetkým pre rozvoj obytných funkcií vo forme zástavby rodinných domov a málopodlažných bytových domov
- využiť potenciál prímestskej rekreácie rozvíjaním športovo-rekreačných funkcií vo vhodných polohách
- využiť potenciál lokalizácie priemyselného parku, identifikovaný v doterajšej územnoplánovacej dokumentácii
- stanovenie zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia a verejného technického vybavenia, ako aj ďalších zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie,

ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability

Určenie problémov na riešenie

V rámci prieskumov a rozborov boli v riešenom území okrem potenciálov rozvoja identifikované aj negatívne javy problémy a deficity, ktoré je potrebné riešiť:

- líniové dopravné závady na miestnych komunikáciách – nevyhovujúci povrchový kryt na niektorých komunikáciách a ojedinele aj šírkové parametre
- chýba priame dopravné prepojenie spevnenou komunikáciou do Lučenca
- nie je dobudovaná čistiareň odpadových vôd
- málo atraktívne verejné priestranstvá centrálnej zóny obce
- nevyhovujúca poloha súčasného športového areálu
- slabá ponuka zariadení občianskej vybavenosti, hlavne komerčných služieb a obchodu
- pomerne nízka ekologická stabilita územia s prevahou poľnohospodárskej pôdy

Navrhované riešenie bolo tiež optimalizované vzhľadom k identifikovaným hlavným stretom záujmov:

- vysoká kvalita poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území a požiadavky na jej ochranu obmedzujú územný rozvoj obce
- potenciálne kolízie cyklistickej dopravy a automobilovej dopravy z dôvodu absencie samostatných cyklotrás
- katastrálne územie križujú koridory nadradeného dopravného vybavenia a technického vybavenia – cesta I. triedy, železnica, vysokotlakový plynovod, elektrické vedenia VN 110 kV a 22 kV
- strety prvkov územného systému ekologickej stability s líniami dopravnej a technickej infraštruktúry
- intenzívna poľnohospodárska výroba predstavuje riziko znečistenia pôdy a vody

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Doterajší územný plán sídelného útvaru (ďalej len ÚPN SÚ) pochádza z roku 1968. Bol schválený uznesením rady ONV v Lučenci č. 113 zo dňa 26. 7. 1968. V roku 2004 bol schválený doplnok č. 1 a v roku 2009 Zmena a doplnok č. 2 k ÚPN SÚ. Doplnok č. 1 ÚPN SÚ Tomášovce bol schválený Obecným zastupiteľstvom v Tomášovciach uznesením č. 3/2005 zo dňa 12.4.2005. Územnoplánovacia dokumentácia Zmena doplnok č. 2 bola

schválená Obecným zastupiteľstvom v Tomášovciach uznesením č. 8/2009 zo dňa 28.10.2009.

Zmeny a doplnky riešili vymedzenie plôch pre rozsiahly priemyselný park. Plocha navrhovaného priemyselného parku siahala až po existujúcu zástavbu bytových domov, čo je z hygienického hľadiska nevyhovujúce. Taktiež zahŕňala aj nevhodné podmáčané územie pri železnici. Preto bolo nevyhnutné prehodnotiť rozsah priemyselného parku a jeho územné vymedzenie.

Z pôvodného ÚPN SÚ sa zachovala len nekompletná dokumentácia. ÚPN SÚ, vzhľadom k dobe jeho vzniku, možno považovať za zastaraný. V ÚPN SÚ nebolo riešené rozšírenie obytného územia a vzhľadom na vtedajšiu metodiku spracovania územnoplánovacej dokumentácie neobsahuje riešenie celého katastrálneho územia ani regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania územia, podľa ktorých by bolo možné usmerňovať intenzifikáciu existujúceho obytného územia.

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Navrhované riešenie je v súlade s cieľmi, deklarovateľnými v zadaní. Súčasne sleduje naplnenie požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní. Zadanie na územný plán obce Tomášovce bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Zadanie bolo posúdené Okresným úradom Banská Bystrica a následne ho schválilo obecné zastupiteľstvo uznesením č. 4/2016 zo dňa 20. 1. 2016.

1.4 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas SSR, Bratislava: SAV a SÚGK, 1980
- Doplnok č. 1 ÚPN SÚ Tomášovce, AURA, 2004
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska v znení zmien a doplnkov
- Krajinnookologický plán obce Tomášovce, 2015
- Manipulačný poriadok pre vodnú stavbu Tomášovce, 2014
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Tomášovce www.tomasovce.sk
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

- Prevádzkový poriadok – vodovod Tomášovce, Hydroeco, 2011
- Priemyselný park Tomášovce – projekt technickej infraštruktúry – II. etapa. AURA, 2007
- Priemyselný park Tomášovce – geologický prieskum životného prostredia, 2007
- Program odpadového hospodárstva obce Tomášovce na roky 2011 – 2015
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 – 2023
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tomášovce, 2005
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Lučenec, Košice : APS-ECOS, 1994
- Rozvojový program priorít verejných prác na roky 2015 až 2017
- Správa o stave životného prostredia SR v roku 2013, MŽP SR a SAŽP, 2014
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, MDVaRR 2014
- Územný plán obce Vidiná, 2007
- Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov
- Zmena a doplnok č. 2 ÚPN SÚ Tomášovce, AURA, 2009

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Hranice riešeného územia

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé a má výmeru 1 410,4 ha. Hustota osídlenia dosahuje 98 obyvateľov na km², čo je len mierne pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Východná hranica katastrálneho územia obce Tomášovce siaha až k zastavanému územiu obce Vidiná. Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- k.ú. Podrečany, k.ú. Točnica – na severe
- k.ú. Veľká Ves, k.ú. Vidiná – na východe
- k.ú. Lučenec – na juhu
- k.ú. Stará Halič, k.ú. Gregorova Vieska – na západe

Zastavané územie obce zahŕňa zastavané pozemky obytného územia s príslušnými záhradami. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. Výrobné areály nie sú súčasťou zastavaného územia obce.

Geografický opis územia

Obec Tomášovce (okres Lučenec, Banskobystrický kraj) leží v severnej časti Lučenskej kotliny v doline Krivánskeho potoka, 7 km severozápadne od okresného mesta.

Reliéf

Reliéf je málo členitý, pahorkatinový, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 200 do 251 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje na juhovýchodnej hranici katastrálneho územia, pri Krivánskom potoku, najvyššiu v severnej časti v lokalite Halier. Stred obce je vo výške 216 m.n.m.

Riešené územie náleží z orografického hľadiska do geomorfologickej oblasti Lučensko-košická zníženia, celku Juhoslovenská kotlina, podcelku Lučenecká kotlina, časti Novohradské terasy. Mierne zvlnený povrch vytvára sústava paralelných chrbtov striedajúcich sa s eróznymi dolinami. Výškové denivelizácie v danom území dosahujú približne 30 m.

Horninové prostredie a pôdy

Po geologickej stránke územie Lučenskej kotliny budujú molasové sedimenty a vulkanity terciéru, prekryté sedimentmi kvartéru. Predterciérne útvary sú zastúpené v dvoch

tektonických jednotkách – veporiku a gemeriku. Podstielajú sedimenty terciéru a na povrch vystupujú na severnom okraji Lučenskej kotliny.

Najstaršími sedimentmi, ktoré diskordantne ležia na vrchnokriedovej príkrovovej stavbe fundamentu Lučenskej kotliny, sú sivé ílovce, prachovce a karbonáty čiernoluckého súvrstvia. Nad nimi, ale zväčša na horninách gemerika diskordantne leží čížske súvrstvie, ktoré na povrch nikde nevystupuje.

V nadloží čížskeho súvrstvia leží lučenské súvrstvie egerského veku (oligocén – miocén), ktoré je obnažené na mnohých miestach v Lučenskej kotline. Bazálnou časťou lučenského súvrstvia sú hrubé klastické a organogénne vápence a zlepenca (budikovianske vrstvy). Hlavnú masu tvoria sivé prachovce s hojnou morskou faunou. Prachovce (aleurity) majú v nezvetralom stave sivozelenú až sivomodrú farbu, sú vápnité. Okrem aleuritov sú prítomné aj íly, v menšom objeme aj piesky, najmä vo vyšších polohách súvrstvia.

V severnej časti Lučenskej kotliny diskordantne na predterciérnom podloží leží poltárske súvrstvie (pont: pestré íly, piesky, štrky) riečneho pôvodu, do ktorého sa vklínajú vulkanity podrečanskej bazaltovej formácie. Podrečanská bazaltová formácia je rozšírená v severozápadnej časti Lučenskej kotliny.

Kvartérne sedimenty pleistocénneho a holocénneho veku nerovnomerne pokrývajú časť riešeného územia. Prevládajúcim genetickým typom sú fluviálne sedimenty najvyšších, vysokých, stredných a nízkych terás vodných tokov. Litologicky výrazne odlišné sú sprašové sedimenty kotlinových pahorkatín, tvorené ílovitými, ílovito-piesčitými a štrkovitými polygenetickými sedimentmi. Krátke potoky na styku pohorí a kotliny vytvárajú rozsiahle náplavové kužele.

Z hľadiska pôdných typov sú v riešenom území vyvinuté dva typy pôd. Pozdĺž vodných tokov sa vyvinuli pásy fluvizemí. Na pahorkatine a sprašiach vznikli pseudogleje a luvizeme.

Hydrologické pomery

Riešené územie spadá do povodia rieky Ipeľ. Riečnu sieť v riešenom území tvorí pravostranný prítok hlavného toku Ipeľa – Krivánsky potok. Tok má dĺžku 48,2 km, plochu povodia 204,20 km². Pramení na svahu Baranieho vrchu v nadmorskej výške 670 m n. m. Jeho tok je v riešenom území upravený a zregulovaný. V katastrálnom území obce Tomášovce má viaceré pravostranné prítoky: Psota, Gregorový p. (Viešťanský p.), Prítok Lipiny (Ľubetník), Lipina, Gelienska a jeden ľavostranný prítok: Brezina. Katastrálnym územím tiež preteká viacero bezmenných tokov (kanálov).

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, je Krivánsky potok (číslo hydrologického poradia 4-24-01-031) zaradený do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Pri Krivánskom potoku je na rkm. 13,550 vybudovaná bočná vodná nádrž Tomášovce, nazývaná aj rybník. Plocha vodnej nádrže je 7,3 ha. Vodná nádrž sa využíva ako chovný rybník (bola vyhlásená za rybársky revír) a pre rekreačné účely. Pôvodne sa využívala aj pre závlahové hospodárstvo – do roku 1977, keď bola na Krivánskom potoku vybudovaná závlahová čerpacia stanica. Manipulačný poriadok vodnej stavby bol schválený Rozhodnutím OÚŽP v Lučenci, č. ŽP-2008/02/02454 zo dňa 19.12.2008.

Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinnó-nízinnej oblasti s režimom odtoku, ktorý zodpovedá dažďovo-snehovému typu, s výrazným podružným zvýšením vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy.

Hydrogeologické pomery

Hydrogeologické pomery riešeného územia sú ovplyvnené geologicko-tektonickou stavbou územia, geomorfologickými a klimatickými pomermi.

Územie je vzhľadom na relatívne malú intenzitu zvodnenia málo hydrogeologicky preskúmané

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska (Šuba) patrí riešené územie do hydrogeologického rajónu NQ 090 – neogén a kvartér Lučenskej kotliny a sčasti do hydrogeologického rajónu Q 091 – kvartér Ipľa.

Podľa hydrogeologického charakteru hornín možno v riešenom území vyčleniť tri hydrogeologické celky:

- hydrogeologický celok budovaný horninami mezozoika a staršími útvarmi
- hydrogeologický celok budovaný terciérnymi sedimentmi
- hydrogeologický celok budovaný kvartérnymi sedimentmi

Kvartérne sedimenty riešeného územia tvoria najvýznamnejší horizont podzemnej vody. Najintenzívnejšie sú zvodnené fluviálne sedimenty dnovej výplne vodných tokov. Horizont je tvorený štrkami, štrkopieskami a pieskami. Hydrogeologické pomery fluviálnych sedimentov závisia od granulometrického zloženia sedimentov, ich vytriedenosti, zaílovania a hrúbky i pozície k povrchovému toku.

Vo vyšších terasových stupňoch, ktoré majú malé plošné rozšírenie, sú podzemné vody dopĺňané prevažne zo zrážok, prípadne prítokom podzemných vôd z vyššie položených území. Štrky a piesky starších terasových stupňov sú obyčajne navetrané, bývajú zahlinené a sú menej intenzívne zvodnené. Hrúbka fluviálnych sedimentov v riešenom území sa pohybuje do 4–5 m. Štrkopiesky sú často zahlinené a výdatnosť vrtov sa pohybuje do 2 l/s.

V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani minerálnych vôd.

Klimatické pomery

Z klimatického hľadiska patrí riešené územie do oblasti teplej, okrsku teplého, mierne suchého, s chladnou zimou. Z klimaticko-geografických typov sa uplatňuje hlavne teplá kotlinová klíma s výraznou inverziou teplôt. Priemerné mesačné teploty (klimatická stanica Lučenec) sú od -2,9 °C (január) do 20,2 °C (júl). Priemerná ročná teplota je 9,3 °C. Priemerný počet letných dní je 78,7, tropických dní 18,5 ročne. Počet mrazových dní je priemerne 110,2 ročne, ľadových dní 26,5 ročne. Extrémne teploty sú +38 °C a -34 °C, čo predstavuje rozkyv 72 °C. Priemer absolútnych ročných minimálnych teplôt je -21,4 °C. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou 1 cm a viac je 57,9.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v rokoch 1951–1995 v °C – stanica Lučenec

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
9,5	-2,9	-0,3	4,4	10,2	15,1	18,6	20,2	19,3	15,1	9,4	4,4	-0,2

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v rokoch 1951–1995 v mm – stanica Lučenec

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
662	41	42	39	49	63	85	70	63	47	46	64	55

Podľa množstva úhrnu zrážok patrí riešené územie do mierne suchej klímy. Z ročného chodu priemernej relatívnej vlhkosti je zrejmé, že najväčšia hodnota je dosahovaná v zimných mesiacoch, najnižšia v letných mesiacoch. Priemerné ročné zrážky dosahujú 662 mm. Väčšina zrážok spadne v teplom hydrologickom polroku (mesiace IV – IX) – 347 mm.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Charakteristická je premenlivá cirkulácia vzduchu, pričom prevládajúcim smerom je severné prúdenie. Riešené územie je pomerne dobre prevetrávané. Najväčšiu početnosť výskytu majú vetry severovýchodného a juhozápadného smeru.

Vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia (Atlas krajiny 2002) sa riešené územie nachádza v oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu pramatranskej xerothermnej flóry (Matricum) okresu Ipel'sko-rimavská brázda.

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- dubovo-hrabové lesy panónske (*Quercus robur-Carpinenion betuli betuli*) – táto jednotka tvorí prevažnú časť katastrálneho územia. Patria sem spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub zimný (*Quercus petraea*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*) a iné. Potenciálne zaberajú plochy pahorkatín.
- dubovo-cerové lesy (*Quercetum petraeae-cerris*) – v riešenom území sa nachádza len ostrovčekovite. Zo stromov najčastejšie prevláda dub plstnatý (*Quercus pubescens*), dub zimný (*Quercus petraea*), dub cerový (*Quercus cerris*), ďalej jarabina brekyňová (*Sorbus torminalis*), jarabina mukyňová (*Sorbus aria*), jarabina grécka (*Sorbus graeca*), jarabina oskorušová (*Sorbus domestica*), javor poľný (*Acer campestre*), jaseň mannový (*Fraxinus ornus*) a brest hrabolistý (*Ulmus carpiniifolia*). Z krov je hojne zastúpený drieň obyčajný (*Cornus mas*), čerešňa mahalebková (*Cerasus mahaleb*), dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*) a ďalšie. Bylinná vrstva je veľmi bohatá a pestrá.
- lužné lesy nížinné (podzväz *Ulmenion Oberd.*) – v katastrálnom území tvoria pás pozdĺž Krivánskeho potoka. Zahŕňajú vlhkomilné a čiastočne mezohygrofilné lesy rastúce na aluviálnych naplaveninách vodných tokov. Viasu sa na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív (agradáčne valy, riečne terasy, náplavové kužele a pod.) v teplejších oblastiach kotlín a pahorkatín, kde ich zriedkavejšie a časovo kratšie ovplyvňujú periodicky sa opakujúce povrchové záplavy alebo kolísajúca hladina podzemnej vody. V stromovej vrstve sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny ako jaseň úzkolistý panónsky (*Fraxinus angustifolia subsp. danubialis*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*), medzi ktoré bývajú hojne primiešané aj niektoré dreviny mäkkých lužných lesov. Krovinné poschodie je zväčša dobre vyvinuté a vyznačuje sa vysokou pokryvnosťou, bylinný porast je bohatý a druhovo pestrý.

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy boli sčasti nahradené poľnohospodárskou pôdou. Lesy zostali zachované vo vyššie položených, okrajových častiach katastrálneho územia. Ide o niekoľko menších lesných celkov v lokalitách Pánska hora, Veľká lipina, Háj a Halier. Sú klasifikované výlučne ako hospodárske lesy. Z hľadiska drevinovej skladby má najväčšie zastúpenie dub (50,07%), cer (22,49%), hrab (12,64%). V menšej miere sú zastúpené aj dreviny borovica (6,91%), smrekovec (3,4%) a agát (1,46%). Lesné plochy majú výmeru 267,5 ha, t.j. 18,97 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Líniový doprovod vodným tokom dokumentujú typické dreviny lužných lesov ako sú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanooides*), čremcha (*Padus avium*). Stromoradia pozdĺž ciest tvoria agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), orech

kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*). V rámci krovinnej etáže je častá ruža šíповá, drieň obyčajný, baza čierna, trnka obyčajná.

Spoločenstvá stepného typu sa v riešenom území vyskytujú na menej kvalitných pôdach a v prechodových zónach medzi ornou pôdou a lesnými porastmi. Trvalé trávne porasty majú výmeru 423,54 ha, t.j. 30 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Orná pôda má dominantný podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy. Práve agrocenózy na ornej pôde, ktoré sú v danom území plošne najrozsiahlšie, vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu. Orná pôda má výmeru 550,47 ha, t.j. 39 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

V k.ú. Tomášovce sa podľa stavu z KN nachádzajú len plochy ovocných sádov na zanedbateľnej výmere 0,03 ha.

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter. Značné plochy zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 48,3 ha, t.j. 1,75 % z celkovej výmery katastrálneho územia. Verejná zeleň sa nachádza na viacerých rozšírených križovaniach komunikácií a pozdĺž niektorých širších komunikácií v obci – Partizánskej ul., Školskej ul. Plocha verejného parku je na ul. SNP. Drevinová skladba výsadby verejnej zelene je rôznorodá – tvoria ju listnaté dreviny breza, agát, pagaštan, lipa, vrbá, orech, gaštan (2 ks), ihličnaté dreviny tuja, smrek, jedľa, okrasné a ovocné dreviny (slivka, čerešňa). Drevinová a krovinová vegetácia sa v zastavanom území nachádza aj pozdĺž potokov.

Tab.: Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie Tomášovce

Druh pozemku	výmera v m ²
orná pôda	5504663
chmeľnice	0
vinice	0
záhrady	270890
ovocné sady	271
trvalé trávne porasty	4235399
lesné pozemky	2674958
vodné plochy	182736
zastavané plochy a nádvorá	1151540
ostatné plochy	83491
spolu – k.ú.	14103948

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov 2004 (VZN BBSK č. 4/2004), zmien a doplnkov č. 1/2007 (VZN BBSK č. 6/2007), zmien a doplnkov 2009 (VZN BBSK č. 14/2010) a zmien a doplnkov 2014 (VZN BBSK č. 27/2014), sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie, ktoré je potrebné rešpektovať:

V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1 podporovať v strednej časti Slovenskej republiky, v záujme vytvorenia celoštátne homogénneho a medzinárodne konkurenčného sídelného prostredia, rovnomerne rozložený systém osídlenia miest a vytvorenie vzájomného prepojenia žilinsko-martinského a banskobystricko-zvolenského ťažiska osídlenia s tým aby sa v južnej časti Slovenska podporilo vytvorenie lučenecko-rimavskosobotského ťažiska osídlenia
- 1.6 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry; (1.6.1) podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa: zvolensko-juhoslovenskú rozvojovú os: Zvolen – Lučenec (s odbočkou na Šalgotárján) – Rimavská Sobota – Rožňava – Košice
- 1.7.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a prírodných, kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov
- 1.7.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné, ich ekonomické danosti, špecifiká jednotlivých regiónov
- 1.7.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
- 1.7.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života

V oblasti hospodárstva

- 2.1 vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj;
- 2.1.1 prednostne sa zamerať na rozvoj pracovných príležitostí v okresoch, kde dlhodobá miera nezamestnanosti presahuje 20%, a to najmä v okresoch Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Žarnovica, Lučenec, Poltár a Revúca
- 2.1.3.1 podporovať rozvoj priemyselných parkov a technologických parkov v mestách Banská Bystrica, Krupina, Lučenec, Nová Baňa, Poltár, Žarnovica, a v obciach Hliník nad Hronom, Kriváň, Víglaš, Tomášovce, Malý Krtíš,
- 2.2.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
- 2.2.4 rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
- 2.2.7 vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd
- 2.2.9 vytvárať podmienky a podporovať rozvoj priemyselných parkov, technologických parkov obchodných, skladovacích priestorov mimo poľnohospodárskych pôd chránených zákonom a na nepoľnohospodárskych pôdach (brownfields)
- 2.2.10 stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia
- 2.3.3 utvárať územnotechnické predpoklady na ...b) rozšírenie priemyselnej výroby v okresoch Lučenec, Revúca, Rimavská Sobota a Veľký Krtíš
- 2.3.4 ťažbu nerastov realizovať pri zohľadnení zdôvodnených potrieb v takom rozsahu, takým spôsobom a na takých miestach, aby nedochádzalo k negatívnym vplyvom na životné prostredie, režim podzemných vôd a aby tým neboli ohrozené záujmy ochrany prírody (predmet ochrany v danom území)
- 2.3.5 rešpektovať chránené ložiskové územia, ložiská nevyhradených nerastov a určené dobývacie priestory na území Banskobystrického samosprávneho kraja, s možnosťou ich revízie ak boli spresnené ich bilančné zásoby.
- 2.4.1.1 vytvárať územno-technické podmienky na budovanie priemyselných parkov, vedecko-technologických parkov a priemyselných zón
- 2.4.2 na budovanie priemyselných parkov prednostne využiť areály nefunkčných priemyselných zón a objektov

- 2.4.3 revitalizovať územia existujúcich priemyselných areálov
- 2.4.4 vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania
- 2.4.5 podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1 usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky
- 3.15 vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny
- 3.18 podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

- 4.1 rešpektovať územné vymedzenie, podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok a ich ochranných pásiem, chránené vtáčie územie, navrhované územia európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov
- 4.5 rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability
- 4.6 rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny
- 4.7 uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:
  - 4.7.1 zákonom o ochrane prírody a krajiny pre kategórie a stupne ochrany chránených území
  - 4.7.2 zákonom o lesoch

- 4.7.3 zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty)
- 4.8 zosúladať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť ich vhodným trasovaním, prípadne budovaním funkčných ekoduktov
- 4.9 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...).
- 4.10 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice)
- 4.11 zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej
- 4.12 zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemov, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie odstavených ramien, zachovanie sprievodných brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov
- 4.14 Podporovať dobývanie nerastov len v území, na ktorom v súvislosti s dobývaním nedôjde k negatívnym sociálnym dopadom. V rámci využitia ložísk nerastov nepripustiť na území Banskobystrického kraja použitie technológie kyanidového lúhovania pri ich spracovaní, úprave a zušľachťovaní.
- 4.16 Riešiť ochranu nerastného bohatstva a jeho racionálne využívanie v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a s organizáciou priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a s požiadavkami na ochranu prírody a krajiny, zachovania terénneho reliéfu, kultúrneho dedičstva a súčasnej krajinnej štruktúry
- 4.17 Zabezpečovať trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických črt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania alebo ľudskej aktivity

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1.20.12 rekonštruovať a vybudovať cestu II/595 Tomášovce (I/50 – R2) – Poltár – Kokava nad Rimavicou, rezervovať územie pre výhľadové obchvaty obcí
- 6.1.24 rešpektovať koridor pre rýchlostnú cestu R2 v úseku Zvolen – Detva – Lučenec – Rimavská Sobota – hranica Košického kraja s obchvatom mesta Zvolen (v úseku Zvolen západ – Zvolen východ)
- 6.1.26.1 vybudovať súbežnú cestu s R2 s úseku Budča – Zvolen – Detva – Lučenec – Rimavská Sobota – hranica Košického kraja pre dopravu vylúčenú z R2
- 6.1.38 pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás
- 6.1.47 zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie
- 6.2.2 modernizovať železničnú trať TINA Nové Zámky/Palárikovo – Levice – Zvolen – Lučenec – Košice v celej dĺžke ťahu na území Banskobystrického kraja s postupnou elektrifikáciou a dokončením jej zdvojkolajnenia v celej trase
- 6.4.1 systematicky vytvárať územné a stavebno-technické predpoklady na výstavbu a prevádzku kombinovanej dopravy na železničnej trati TINA – hranica Nitrianskeho kraja – Zvolen – Lučenec – Filakovo – hranica Košického kraja, a na trati – Filakovo – hranica s Maďarskou republikou, v celej dĺžke ťahu na území Banskobystrického kraja
- 6.9 v oblasti rozvoja infraštruktúry cyklistickej dopravy:
- 6.9.1 podporovať rozvoj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy
- 6.9.4 podporovať využívanie pozemkov a lesných ciest vo vlastníctve štátu a samospráv na budovanie cyklistických ciest a cykloturistických trás

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1.6 rezervovať priestor na výhľadové vybudovanie skupinových kanalizačných systémov
- 7.1.9 rezervovať priestor pre výhľadové malé vodné nádrže, poldre a stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny podľa Plánov manažmentu povodí a schválených ÚPN obcí
- 7.1.12 v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov a zvýšia retenčnú kapacitu územia, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línii a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu, obnovu inundačných území

- 7.1.13 v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami
- 7.1.11 postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov d) výstavbou skupinových kanalizácií s ČOV
- 7.2.12 v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy
- 7.3.5 podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike...
- 7.6.2 v podrobnejších dokumentáciách, resp. v územných plánoch obcí, zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.3.2 ochranu vodárenských tokov a ich povodí podľa vyhlášky MP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov
- 9.9 Pri posudzovaní územnotechnických podmienok a projektovej príprave nových trás a zariadení dopravnej infraštruktúry zhodnotiť kvalitu územia a zabezpečiť jeho trvalú ochranu v ich okolí pred hlukom, infrazvukom a vibráciami v zmysle platnej legislatívy.
- 9.10 V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O, ÚPN Z) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika
- 9.11 Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou

II. Verejnoprospešné stavby

- 1.21.13 cesta II/595 Tomášovce (I/50 – R2) – Poltár – Kokava nad Rimavicou, rekonštrukcia cesty, vo výhlade s obchvatmi obcí
- 1.25.1 rýchlostná cesta R2 v úseku Zvolen – Detva – Lučenec – Rimavská Sobota – hranica Košického kraja, nová trasa (kategória R 24,5/100)
- 1.25.2 súběžná cesta I/50 s R2 v úseku Zvolen – Detva – Lučenec – Rimavská Sobota – hranica Košického kraja, výstavba súvislej trasy s využitím úsekov pôvodnej cesty so šírkovou homogenizáciou úsekov podľa minimálnej kategórie pre cesty I. (II.) triedy

- 2.1 železničná trať TINA Nové Zámky – Levice – Zvolen – Lučenec – Košice, modernizácia v celej dĺžke na území Banskobystrického kraja so zvyšovaním traťovej rýchlosti a dokončením zdvojkolajnenia trate; elektrifikácia trate v úseku Zvolen – Košice
- 5.16 Mýtina VDJ - Luboreč VDJ rekonštrukcia potrubia

Závazná časť Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrického kraja je záväzným podkladom pre riešenie Územného plánu obce Tomášovce.

2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia

Obec Tomášovce patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Lučenec a Banskobystrického kraja. Okres Lučenec má rozlohu 771 km² a 74 861 obyvateľov. Vznikol z pôvodného „veľkého“ okresu Lučenec odčlenením okresu Poltár po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996.

Obec je situovaná v severnej až centrálnej časti okresu. Nachádza sa na významnej sídelnej osi – rozvojovej osi I. stupňa (podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja) a multimodálnom dopravnom koridore (cesta I. triedy, železnica, potenciálne rýchlostná cesta), spájajúcom centrálnu časť stredného Slovenska s jeho južnou časťou – Novohradom a s pokračovaním do Maďarska. Poloha na tejto osi znamená pre obec značné rozvojové predpoklady do budúcnosti. Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska (KÚRS) je obec súčasťou lučenského ťažiska osídlenia nadregionálneho až celoštátneho významu s rozvinutými aglomeračnými väzbami. Najbližším mestom je Lučenec (7 km). Krajské mesto Banská Bystrica je vzdialené 73 km, Zvolen 53 km. Lučenec (34 816 obyvateľov) je spádovým mestom pre obyvateľov obce z hľadiska dochádzky za občianskou vybavenosťou a pracovnými príležitosťami. Majú tu sídlo zariadenia vyššej občianskej vybavenosti (administratíva, školstvo, zdravotníctvo).

Obec Tomášovce s počtom obyvateľov patrí medzi stredne veľké obce. V rámci strediskovej sústavy osídlenia bola v 70. a 80. rokoch 20. storočia súčasťou spádového územia strediska miestneho významu – obce Lovinobaňa (9 km). Obec ani v súčasnosti nemá vlastné záujmové územie, ale spadá primárne do záujmového územia mesta Lučenec, pričom hraničí so záujmovými územiami ďalších väčších okolitých obcí – Lovinobaňa, Vidiná.

Keďže obec Tomášovce nemá vlastné záujmové územie, územie riešené v územnom pláne obce Tomášovce nepresahuje katastrálne územie obce Tomášovce. Naznačené sú však väzby na okolité sídla, najmä na Lučenec a obec Vidiná. Tieto väzby sú významné najmä z hľadiska dopravného vybavenia.

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od konca 19. storočia početnosť miestnej populácie kontinuálne mierne rástla z úrovne 781 obyvateľov až na 1 470 obyvateľov v roku 2001. Napriek skutočnosti, že obec Tomášovce na základe Projektu urbanizácie SSR, uplatňovaného v 70. až 80. rokoch 20. storočia nebola zaradená medzi strediskové obce, v tomto období tu dochádza k výraznému populačnému rastu a bytovej výstavbe. Od roku 1970 do roku 1991 vzrástla miestna populácia z úrovne 1 188 obyvateľov až na 1 455 obyvateľov, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje +13,6%. V období posledných 25 rokov počet obyvateľov stagnuje okolo úrovne 1 400 obyvateľov, s tendenciou mierneho poklesu v posledných 5 rokoch. K 31. 12. 2014 mala obec Tomášovce 1 395 obyvateľov.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	781
1880	815
1890	831
1900	879
1910	909
1921	871
1930	958
1940	973
1948	927
1961	1 031
1970	1 188
1980	1 338
1991	1 455
2001	1 470
2011	1 383

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

V období 2007 – 2014 sa do obce prisťahovalo 187 obyvateľov, odsťahovalo sa 170 obyvateľov. Obec by mohla aj naďalej profitovať z trendu sťahovania obyvateľov z miest na vidiek. Tento trend je najvýraznejší v bezprostrednej blízkosti miest, pričom jeho základným predpokladom je dobrá dopravná dostupnosť.

Bez pozitívnej migračnej bilancie by však bol pokles počtu obyvateľov v posledných rokoch výraznejší, z dôvodu silného prirodzeného úbytku obyvateľstva. V sledovanom období 2007 – 2014 bol počet zosnulých 1,7-násobne vyšší ako počet narodených (127 : 76). Pokles miery natality nie je špecifikom obce Tomášovce, je skôr dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Podľa všeobecnej interpretácie až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Tento ukazovateľ v roku 2001 dosahoval pomerne nepriaznivú hodnotu – 73. Do roku 2011 sa mierne zvýšil na úroveň 88 (súčasne bol zvýšený vek odchodu do dôchodku, čím došlo k umelému zníženiu počtu poproduktívneho obyvateľstva). Ide teda o silno regresívny typ populácie.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejaví aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej výstavby.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	2001	2011
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1 470	1 383
z toho muži		678
z toho ženy		708
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	233	186
Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž 15-54)	918	986
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (M>60, Ž>55)	318	211

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001, 2011

Tab.: Vývoj počtu narodených, zosnulých, prihlásených a odhlásených v r. 2007-2014

Rok	narodení	zosnutí	prihlásení	odhlásení	bilancia	Počet obyvateľov k 31.12.
2007	10	18	19	22	-11	1 455
2008	18	24	26	33	-13	1 442
2009	10	17	29	27	-5	1 437
2010	13	21	16	14	-6	1 431
2011	8	17	38	27	0	1 385
2012	10	19	25	30	-14	1 371
2013	7	11	34	17	+13	1 384
2014	9	13	27	12	+11	1 395
Spolu	85	140	214	182		

Zdroj: ŠÚSR

V budúcnosti predpokladáme ďalšie posilňovanie rozvojových impulzov z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dostupnosťou. Tieto predpoklady obec Tomášovce spĺňa. Navyše sú tu vytvorené podmienky pre výstavbu rozsiahleho priemyselného parku a vznik väčšieho počtu pracovných príležitostí. Po zvážení týchto faktorov možno do roku 2030 prognózovať miestnej populácie obce až na 1 600 obyvateľov.

Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry. Pristahovanie mladších vekových skupín vo fertilmom veku by pre obec malo pozitívny prínos z hľadiska omladenia populácie a zvýšenia jej reprodukčnej vitality.

Skladba obyvateľov podľa národnosti a vierovyznania

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby homogénne. Slovenskú národnosť podľa údajov z roku 2011 malo 98,5 % obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou). Iné národnosti nie sú významnejšie zastúpené.

Tab.: Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	maďarská	česká	iná	nezistená
	1 282	14	3	2	82

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva heterogénna. Polovica obyvateľov sa v roku 2011 prihlásila k rímskokatolíckej cirkvi, menšia časť k evanjelickej

cirkvi a.v. (35,2%). Vysoký je podiel obyvateľov bez vyznania a s nezisteným vierovyznaním.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskoka- tolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	627	458	23	159	116

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhovaný rozvoj obce nebude mať vplyv na národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti podpriemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov je 48,3%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bola od najstarších čias poľnohospodárska výroba, ktorá sa realizovala vo veľmi priaznivých prírodných podmienkach. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva v minulom desaťročí klesol počet pracovníkov v tomto odvetví. Problém nezamestnanosti je zapríčinený celkovými štrukturálnymi problémami hospodárskej základne širšieho regiónu. Ide hlavne o pomalú reštrukturalizáciu priemyselnej základne v regióne, taktiež k zvýšeniu nezamestnanosti prispelo ukončenie činnosti jedného z najvýznamnejších podnikov v okolí – Lovinit, a.s. Lovinobaňa. Nedostatok pracovných príležitostí je aj v súčasnosti značným problémom.

Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 387 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) – 167 obyvateľov. Najmenej zamestnancov pracuje v primárnom sektore (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, ťažba) – 70 obyvateľov.

Časť obyvateľov pracuje v podnikoch v miestnych podnikoch, časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva odchádza za prácou najmä do Lučenca, v menšej miere aj do iných miest a obcí, Lovinobane. Za prácou odchádzalo 523 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavovalo až 78,3%. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou. Plánovaný priemyselný park v blízkosti obce, ktorý by mohol priniesť väčší počet nových pracovných príležitostí, sa zatiaľ nerealizoval.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	668
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	48,3
- pracujúci (okrem dôchodcov)	510
- pracujúci dôchodcovia	24
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	32
- nezamestnaní	129
- študenti	86
- osoby v domácnosti	7
- dôchodcovia	338
- príjemcovia kapitál. príjmov	2
- iná a nezistená	51

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhované riešenie počíta s rozšírením výrobného územia, čo by malo pozitívny dopad na zamestnanosť. Ďalšie pracovné miesta vzniknú v sektore služieb pre obyvateľstvo a služieb v cestovnom ruchu. Celkovo by mohla realizácia zámeru priemyselného parku v plnom rozsahu priniesť 500 pracovných miest (podľa druhu výroby aj viac). Obec Tomášovce by sa tak mohla stať jedným z najvýznamnejších centier dochádzky za prácou v okrese Lučenec. Vzhľadom k polohe obce v bezprostrednej blízkosti mesta sa však predpokladá naďalej vysoký podiel odchádzajúcich za prácou.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla

Kompozičná osnova urbanistickej štruktúry sa vyznačuje mimoriadnou geometrickou pravidelnosťou, najmä jej južná časť s ulicami na ortogonálnej osnove. V ostatných častiach zastavaného územia je uličná sieť tiež pomerne pravidelná, kompozičná osnova je však viacsmerová, uplatňujú sa zalomenia uličnej siete. Topografické pomery umožnili dôsledné zokruhovanie uličnej siete. Pravidelná sieť ulíc predznamenala aj charakter zástavby, ktorá je tiež pravidelná, bez prejavov neusporiadanosti. Urbanistický pôdorys samotnej obce má pravidelný kompaktný tvar. Neskôr ho asymetricky – južným smerom – rozšírili výrobné areály priemyselnej a poľnohospodárskej výroby. Navrhované riešenie dôsledne pokračuje v založenej kompozičnej osnove a uličnej sieti pri rozširovaní obytného územia. Dopĺňa neukončený severný a južný okraj obce, kde situuje nové obytné ulice. Súčasne navrhuje využitie rezerv v zastavanom území, v rámci väčších záhrad. V existujúcej urbanistickej štruktúre sa nachádza len minimálny počet voľných prieluk. Navrhujeme ich zastavať, čím sa vytvorí kontinuálny uličný priestor. Pri výstavbe v rozsiahlejších rozvojových plochách je nevyhnutné novú výstavbu časovo koordinovať a

preferovať aditívny princíp rozvoja. Všetky uvedené opatrenia a návrhy smerujú k udržaniu a zvýšeniu kompaktnosti pôdorysu.

Hlavnú kompozičnú os reprezentuje Partizánska ul. a Železničná ul., ktorá má podobu širokej priamej ulice s verejnou zeleňou v uličnom priestore. Význam tejto osi potvrdzuje sústredenie viacerých zariadení občianskej vybavenosti. Túto os v strede jej dĺžky kolmo križuje sekundárna kompozičná a prevádzková os, ktorú reprezentuje Školská ul. a ul. SNP. Na južnom okraji obce je os ukončená dominantou nového evanjelického kostola. Na križovaní oboch kompozičných osí vznikol hlavný uzlový priestor akcentovaný verejným parkom, protiľahlým menším námestím a objektom obchodného domu. Prirodzenou kompozičnou osou v regionálnom meradle je tok Krivánskeho potoka a jeho dolina, ktorá podmienila vznik významnej sídelnej osi a multimodálneho dopravného koridoru. Kompozičné osi podčiarkne nová zástavba, no predovšetkým navrhované regulačné opatrenia a koncepcia rozmiestenia líniovej a verejnej parkovej zelene (podrobnejšie v kap. 2.5.2). Na menovanej hlavnej a sekundárnej kompozičnej osi, t.j. na Partizánskej, Železničnej, Školskej ul. a ul. SNP je pri prestavbe objektov a novej výstavbe potrebné dodržať stavebnú čiaru v pôdorysnej stope súčasnej uličnej zástavby.

Zástavbu v hlavnom uzlovom priestore na krížení kompozičných osí definujeme ako centrálnu zónu obce. Ide o územie ohraničené regulačným blokom C1. V centrálnej zóne obce odporúčame koncentrovať zariadenia občianskej vybavenosti, uskutočniť revitalizáciu zelene a verejných priestranstiev aj v ďalších uzlových polohách a urbanisticko-architektonicky ich dotvoriť prvkami drobnej architektúry a mobiliáru. Verejné priestranstvá v centrálnej zóne obce by sa mali stať pilierom identity obce a priestorom pre spoločenský život obyvateľov.

V urbanisticko-architektonickej štruktúre obce majú niektoré objekty zachované znaky tradičnej zástavby, najmä v starších častiach. V 2. tretine 20. storočia sa začali do sídelnej štruktúry obce začleňovať domy na štvorcovom pôdoryse a s valbovou alebo stanovou strechou a od 70. rokov 20. storočia aj objekty s plochou strechou. Prevažuje málopodlažná zástavba samostatne stojacich rodinných domov. Bytové domy sú situované na východnom okraji obce (na Družstevnej ul.), kde vytvárajú kompaktnú sídliskovú zástavbu. Ide o maximálne štvorpodlažné solitéry. Od zvyšku zastavaného územia je zástavba bytových domov priestorovo oddelená tokom Krivánskeho potoka a prístupovou cestou od Lučenca.

V častiach obce so zachovanou pôvodnou zástavbou (v regulačných blokoch C1, B1) je potrebné zachovať objekty z pôvodnej zástavby obce, s dôrazom na zachovanie uličných fasád s ich výrazovými prvkami. Urbanistická mierka nových objektov by mala vychádzať zo štruktúry pôvodnej vidieckej zástavby. Na nových alebo prestavovaných objektoch by sa mali používať sedlové strechy so sklonom od 35° do 50°, so štítom orientovaným do ulice. Taktiež je v obytnej zástavbe potrebné vylúčiť budovanie súvislých nepriehľadných oplotení – takéto konštrukcie môžu byť maximálne do výšky 1,5 m a vyššie konštrukcie môžu byť len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene.

V prípade rodinných domov by súvislá zastavaná plocha jedného objektu nemala prekročiť 250 m². Odporúčaná šírka pozemkov pre samostatne stojace rodinné domy je 16 až 20 m. Výmera pozemkov samostatne stojacích rodinných domov je optimálne 800–900 m², s prijateľným rozptylom od 600 do 1000 m². Pre umiestnenie stavieb na pozemkoch v rozvojových plochách č. 1, 3, 4, 5, 6, 9, 10 je potrebné vypracovanie podrobnejšej urbanistickej štúdie, resp. zastavovacieho plánu.

Iný charakter má zástavba výrobných areálov, ktorá je charakteristická objektmi väčšej mierky s prevahou horizontálneho rozmeru. Objekty sú v jednotlivých areáloch zoskupené podľa ortogónalnej smerovej osnovy. Kompozícia je tu podriadená technologickým požiadavkám. To sa týka aj navrhovaných plôch priemyselného parku.

Za účelom zachovania charakteru zástavby a jej konzistentnosti je tiež regulovaná výšková hladina zástavby. Regulácia sa vzťahuje na existujúcu i novú zástavbu. V prevažnej časti zastavaného územia a jeho navrhovaného rozšírenia sú povolené max. dve nadzemné podlažia. Najviac tri nadzemné podlažie sa povoľujú v navrhovanej ploche priemyselného parku a väčšine výrobných areálov (regulačné bloky V1, V3, V4, V5) a najviac päť nadzemných podlaží v časti obce s bytovými domami na Družstevnej ul. (reg. blok B2).

2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Z historického hľadiska sa riešené územie nachádza v oblasti s dlhodobou roľníckou tradíciou. Pôvodná štruktúra polí a drevinovej vegetácie so sieťou poľných ciest však bola v minulosti porušená kolektivizáciou a sceľovaním pozemkov do veľkoplošných oráčín. Krajina je z väčšej časti zbavená pôvodného vegetačného krytu a človekom je dlhodobo obhospodarovaná a pretváraná.

V krajinskej štruktúre Lučenskej kotliny prevažujú horizontálne prvky (polia, dopravné koridory). Modelácia terénu je typická pre pahorkatinné prostredie – terén je mierne zvlnený, vytvára údolia a nevýrazné chrby. Územie je zbrázdnené údolnými nivami potokov. Ide o úzke nivy tokov s brehovými porastmi v rôznych vývinových štádiách sprievodnej vegetácie. Krajina sa javí pre pozorovateľa ako otvorená. V širšom okolí je dobre viditeľná silueta pohoria Ostrôžky s vrchom Sedem chotárov, ako aj Revúckej vrchoviny.

Prevládajúcim krajinným prvkom v okolí obce Tomášovce je teda poľnohospodárska pôda, prevažne v podobe veľkablokových lánov. Ide o monotónny prvok s nízkou estetickou

hodnotou, taktiež jeho krajinnostabilizačná hodnota je nízka. Existujúcu líniovú zeleň je potrebné posilniť a navrhujú sa aj nové línie stromoradií. Líniová zeleň sa využíva nielen na zabezpečenie pôdoochranných a hygienických funkcií (ochrana pred negatívnymi vplyvmi dopravy a výroby), ale aj ako kompozičný prvok, na ohraničenie pôdnych celkov a ich rozdelenie do menších plôch, lepšie vystihujúcich pôvodné krajinné štruktúry. Prvok líniovej zelene je tiež použitý za účelom oddelenia rôznych urbanistických funkcií (výroba / bývanie). Líniová zeleň by mala byť dostatočne štruktúralne členitá a druhovo bohatá.

Pozitívnymi prvkami scenérie krajiny sú zalesnené vrcholové časti pahorkatiny, ako aj prvky líniovej a rozptýlenej zelene v krajine – vetrolamy, stromoradia, remízky, brehové porasty tokov. Tieto prvky majú v danom území prevažne líniový priestorový prejav – prvky viazané na vodný tok a poľné cesty. V rámci zastavaného územia obce medzi harmonicky pôsobiace prvky scenérie krajiny možno zaradiť plochy verejnej zelene v centre obce a čiastočne aj uličné stromoradia.

Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie neutrálne pôsobiacich prvkov (poľnohospodárska pôda, vidiecka zástavba). Rušivo pôsobiace prvky sú zastúpené viacerými rozsiahlymi výrobnými areálmi a do istej miery aj líniovými prvkami nadradenej dopravnej a technickej infraštruktúry – cesta I. triedy, železničná trať. Ani vo vzdialenejšom horizonte nevystupujú ako dominantné prvky siluety výškových objektov a technických zariadení.

V navrhovanom riešení sa pozornosť venuje aj sídelnej zeleni. V navrhovaných obytných uliciach vyššieho významu sa požaduje výsadba líniovej zelene. Výrazné línie navrhovanej izolačnej zelene medzi obytným územím a výrobným územím aj z kompozičného hľadiska zreteľne odlišia jednotlivé štruktúry. V centrálnej zóne obce sa na širokých uliciach a uzlových priestranstvách nachádza zeleň, ktorá má zatiaľ nedostatočne využitý potenciál formovania atraktívnych verejných priestranstiev s identitou. V návrhu riešenia je načrtnutá základná koncepcia usporiadania líniovej zelene (na uliciach Partizánska, Železničná, Školská, Zelená, Budínska) a plôch verejnej zelene. Je však nevyhnutné podrobné riešenie v samostatnej štúdii verejných priestranstiev, resp. genereli zelene.

2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu

Kultúrno-historické pamiatky sú odrazom stáročného vývoja obce. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1247 v listine Belu IV. Patrila haličskému hradnému panstvu, od roku 1469 divínskemu hradnému panstvu, v novoveku viacerým zemianskym rodinám. Turci obec čiastočne zničili v 2. polovici 16. storočia. V 18. storočí tu pracoval pivovar. V roku 1828 mala obec 102 domov a 815 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, hrnčiarstvom a domácou výrobou fajok. V 18. a 19. storočí obec postihli požiare, epidémie

moru a cholery. V katastri obce Tomášovce sa nachádzala obec Strážka, ktorá zanikla za vojen s Turkami začiatkom 17. storočia.

Na území obce Tomášovce sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Nachádzajú sa tu však viaceré architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ktoré je potrebné zachovať a chrániť:

- pamätná doska tomášovského kňaza Daniela Mazáriusa
- pamätná tabuľa obetí I. svetovej vojny
- pamätná tabuľa obetí II. svetovej vojny
- pomník padlým v II. svetovej vojne

V zastavanom území obce sa len ojedinele nachádzajú objekty z pôvodnej zástavby obce so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom. Tieto objekty, ak sú vo vyhovujúcom stavebno-technickom stave, je potrebné zachovať – predovšetkým uličné fasády s ich výrazovými prvkami; odstránenie objektov je prípustné len v prípade závažného statického narušenia konštrukcie.

V katastrálnom území obce Tomášovce sú evidované viaceré archeologické lokality. Severozápadne od obce sú evidované nálezy stredovekej keramiky, ktoré naznačujú, že sa tu rozkladala stredoveká osada. Nálezy stredovekej keramiky sú známe aj z intravilánu obce. Z hľadiska ochrany archeologických nálezov sú ďalšie požiadavky:

- stavebník / investor v každej etape vyžadujúcej si zemné práce si od príslušného Krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania vyžiada stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk
- podľa § 36, ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastníkom, správcom alebo stavebníkom povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.
- podľa § 36 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste predpokladá výskyt archeologických nálezov
- podľa § 37 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov o nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad

2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

- Maximálna výška zástavby
- Maximálna intenzita využitia plôch
- Minimálny podiel nespevnených plôch
- Architektonické regulatívy
- Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Regulatív maximálnej výšky zástavby určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálnu výšku zástavby je prípustné prekročiť o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s max. 1 využiteľným podkrovným podlažím. Regulatív je stanovený len pre zastavané územie a územie s predpokladom lokalizácie zástavby; neplatí pre technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

Intenzita využitia plôch je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív sa vzťahuje na regulačný blok ako celok, nie na jednotlivé pozemky. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

Minimálny podiel nespevnených plôch je vyjadrený ako podiel nespevnenej plochy a plochy pozemku, násobený číslom 100. Nespevnenou plochou sa rozumie zatrávená plocha alebo záhrada, chodníky a odstavné plochy pokryté štrkom, pieskom alebo inými priepustnými materiálmi. Vzťahuje sa na regulačný blok ako celok, nie na jednotlivé parcely. Regulatív je stanovený pre vybrané regulačné bloky, kde sa predpokladá budovanie väčších manipulačných / odstavných spevnených plôch.

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Architektonické regulatívy sú stanovené pre regulačný blok C1. Regulatívy sa vzťahujú na výstavbu nových objektov a na zásadné prestavby existujúcich objektov:

- tvar striech: sedlové strechy so sklonom od 35° do 50°, so štítom orientovaným do ulice

- oplotenie pozemkov rodinných domov : súvislé nepriehľadné steny maximálne do výšky 1 m; vyššie konštrukcie oplotení môžu byť len priehľadné do výšky 1,5 m z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene

Tab.: Prehľad regulatívov priestorového usporiadania podľa regulačných blokov

Označenie regulačného bloku	Maximálna výška zástavby	Maximálna intenzita využitia plôch	Minimálny podiel nespevnených plôch
B1	2 NP	40 %	neurčený
B2	5 NP	30 %	neurčený
C1	2 NP	40 %	neurčený
C2	2 NP	30 %	30%
R1	1 NP	15 %	neurčený
R2	2 NP	15 %	neurčený
R3	1 NP	5 %	neurčený
V1	3 NP	40 %	neurčený
V2	2 NP	40 %	neurčený
V3	3 NP	40 %	neurčený
V4	3 NP	40 %	neurčený
V5	3 NP	40 %	30%
V6	neurčená	neurčená	neurčený
Z1	neurčená	5 %	neurčený

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Obec Tomášovce v súčasnosti primárne plní obytnú funkciu, v porovnaní s inými vidieckymi obcami je už dnes významná aj výrobná funkcia. Súčasné funkčné zónovanie obce v plnej miere rešpektujeme.

Navrhované riešenie počíta s rozvojom obytnej, výrobnéj i rekreačnej funkcie. Vzhľadom k výhodnej polohe obce v blízkosti okresného mesta, sa obec Tomášovce stáva cieľovým miestom pre prisťahovanie obyvateľov. Rozšírením obytného územia sa vytvoria podmienky pre naplnenie tohto potenciálu a súčasne návrh reflektuje zámer vytvorenia priemyselného parku, čím vzrastie tlak na novú bytovú výstavbu. Rozšírenie obytného územia sa navrhuje predovšetkým na južnom a západnom okraji obce, v dostatočnej vzdialenosti od plôch výroby. Nevyhnutné je dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie. Možná je aj intenzifikácia využitia - v rámci určených plôch v záhradách rodinných domov, prípadne aj dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov.

Predpokladá sa tiež postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej zóne obce doplnením nových zariadení občianskej vybavenosti (predovšetkým komerčných prevádzok obchodu a služieb) a jeho premena na zmiešané územie.

Výrobné územie je v súčasnosti fragmentované do viacerých areálov, využívaných na rôzne účely. Živočíšna výroba sa bude koncentrovať v existujúcom hospodárskom dvore spoločnosti AGROTOM, s definovanými možnosťami jeho rozšírenia. Z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie bola premietnutá podstatná časť zámeru priemyselného parku regionálneho významu – v lokalite medzi železničnou traťou a cestou I/16. Plánuje sa aj rozšírenie výrobného areálu spoločnosti PRP, s.r.o.

Rekreačné územie sa ťažiskovo formuje v atraktívnom prostredí pri vodnej nádrži Tomášovce, kde je aj chatová osada a záhradkárska osada. V tejto polohe navrhujeme rekreačné územie ďalej rozvíjať a obohacovať ho aj o ďalšie aktivity rekreácie v krajine. Rekreačné územie v zastavanom území obce reprezentujú súčasný a navrhovaný športový areál.

Nová výstavba predpokladá prestavbu, rozšírenie a zokruhovanie miestnych komunikácií. Nové rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie a komunikačný systém. Navrhovaná uličná sieť bude tvoriť ucelené okruhy a prepojí sa s existujúcou uličnou sieťou vo viacerých bodoch.

Významným faktorom podmieňujúcim navrhovanú koncepciu boli predovšetkým limity reprezentované existujúcimi i navrhovanými koridormi verejného dopravného a technického vybavenia (rýchlostné cesty, železnica i jej výhľadová trasa, vysokotlakové plynovody, elektrické siete VN). Tieto limity boli v navrhovanom riešení rešpektované.

Určenie funkčných územných zón

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. V rámci definovaného prípustného funkčného využívania je určené prevládajúce funkčné využívanie, ktoré je rozhodujúce pre zaradenie územia do nasledujúcich funkčných územných zón:

- obytné územie
- zmiešané územie
- výrobné územie
- rekreačné územie

Tab.: Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	funkčná územná zóna
1	6,17	obytné územie
2	1,68	rekreačné územie
3	0,78	obytné územie
4	0,56	obytné územie
5	1,02	obytné územie
6	1,12	obytné územie
7	0,44	obytné územie
8	0,85	rekreačné územie
9	2,15	obytné územie
10	2,54	obytné územie
11	0,19	výrobné územie (ČOV)
12	2,33	výrobné územie
13	4,63	výrobné územie
14	2,18	výrobné územie
15	54,14	výrobné územie
16	8,49	odpočívadlo pri R2

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. n) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k funkčnej územnej zóne (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové celky regulácie – regulačné bloky (plochy s predpokladom lokalizácie zástavby, vrátane existujúcich zastavaných plôch) a krajinnoekologické komplexy (plochy bez predpokladu lokalizácie zástavby).

Uvedené priestorové celky regulácie sú v grafickej časti dokumentácie vymedzené hranicou a označené kódom.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie (B)

Obytné územie pozostáva z nasledovných regulačných blokov:

- B1: Bývanie v zástavbe rodinných domov
- B2: Bývanie v zástavbe bytových domov

Blok B1 tvoria zväčša rodinné domy postavené od 2. polovice 20. storočia s minimálnym zastúpením architektonicky hodnotných objektov. V existujúcom obytnom území sa predpokladá zachovanie existujúcej zástavby, ako aj rekonštrukcia (vrátane rozširovania, nadstavieb) rodinných domov. Je tu prípustné zastúpenie menších prevádzok základnej občianskej vybavenosti a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, v odôvodnených prípadoch aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Okrem vymedzených nových rozvojových plôch je výstavba nových rodinných domov možná ako náhrada existujúcich objektov, na voľných prielukách. Ide o existujúcu zástavbu rodinných domov mimo jadrovej časti obce podľa vymedzenia v grafickej časti a o nové rozvojové plochy č. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9.

Blok B2 predstavuje existujúcu zástavbu bytových domov na Družstevnej ul. a novú rozvojovú plochu č. 10

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre obytné územie podľa regulačných blokov

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využitie	Obmedzujúce funkčné využitie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využitie (nepripustné)
B1	bývanie v rodinných domoch	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia základná občianska vybavenosť miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie) do 200 m ² zastavanej plochy bývanie v bytových domoch – do 30% bytového fondu a len v nových rozvojových plochách výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 200 m ² zastavanej plochy ihriská a oddychové plochy pre rezidentov	živočíšna výroba (okrem drobného chovu do 1 veľkej dobytovej jednotky) priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu stavby pre individuálnu rekreáciu všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
B2	bývanie v bytových domoch	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia základná občianska vybavenosť miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie) do 500 m ²	bývanie v rodinných domoch výroba akéhokoľvek druhu, vrátane drobného chovu stavby pre individuálnu rekreáciu všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		zastavanej plochy ihriská a oddychové plochy pre rezidentov	vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie (C)

Obytné územie pozostáva z nasledovných regulačných blokov:

- C1: Centrálna zóna obce
- C2: Cestné odpočívadlá

Centrálna zóna obce je vymedzená v grafickej časti. V hlavnom uzlovom priestore sa zachovávajú a dobudujú zariadenia komerčnej a nekomerčnej vybavenosti, ako aj verejné priestranstvá s vysokými nárokmi na estetickú kvalitu. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využitia a obmedzujúceho funkčného využitia je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov.

Regulačný blok C2 predstavujú existujúce odpočívadlo pri ceste I/16 s motorestom Halier, ako aj navrhované odpočívadlo pri rýchlostnej ceste R2 v lokalite Za Halierom. Cestné odpočívadlá sú / budú vybavené odstavnými plochami s dostatočnou kapacitou, zariadeniami občianskeho vybavenia zameranými na verejné stravovanie, ako aj športovo-oddychovými plochami (ihriská a pod.).

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie podľa regulačných blokov

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
C1	občianska vybavenosť (služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, kultúra, administratíva, zdravotníctvo, školstvo) bývanie v rodinných domoch bývanie v bytových domoch	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia	živočišna výroba (okrem drobného dobytka do 1 veľkej dobytčej jednotky) priemyselná výroba a sklady všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
C2	odstavné plochy čerpacia stanica pohonných hmôt občianska vybavenosť (verejné stravovanie,	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia	výroba akéhokoľvek druhu bývanie

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
	prechodné ubytovanie, služby, maloobchod) šport – športové ihriská a zariadenia pre šport		

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie (R)

Rekreačné územie pozostáva z nasledovných regulačných blokov:

- R1: Šport
- R2: Individuálna chatová rekreácia
- R3: Rekreácia v krajine

Regulačný blok R1 tvorí existujúci športový areál a plocha cvičného ihriska. Športový areál sa zachová, prípadne sa doplní a skvalitní jeho vybavenie.

Regulačný blok R2 predstavujú areály rekreačných záhradkárskych / chatových osád pri vodnej nádrži a rozvojová plocha č. 8.

Regulačný blok R3 je určený pre vodohospodárske funkcie a extenzívne rekreačné aktivity v krajinnom prostredí s nízkou intenzitou zástavby. Tvorí ho vodná nádrž a neďaleký areál bývalého autokempingu.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie podľa regulačných blokov

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
R1	šport – športové ihriská a zariadenia pre šport	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia verejná a vyhradená zeleň, trávne porasty – na podporu oddychových a rekreačných funkcií prevádzkové objekty viazané na objekty športu (šatne, hygienické zariadenia) občianska vybavenosť viazaná na objekty športu (služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie)	bývanie (okrem ubytovania zamestnancov / správcov a športovcov) výroba akéhokoľvek druhu individuálna chatová rekreácia
R2	rekreácia individuálna – v chatkách so zastavanou plochou do 50 m ²	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia športové ihriská – s výmerou do 300 m ² verejná a vyhradená zeleň, zeleň	bývanie výroba, sklady občianska vybavenosť

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		záhrad – na podporu rekreačných funkcií	
R3	rekreácia v krajine – autokemping, agroturistika športové ihriská vodné plochy a vodné toky trvalé trávne porasty nelesná drevinová vegetácia	doplnkové vybavenie cykloturistických trás – prístrešky, miesta s posedením ubytovacie zariadenia – s celkovou kapacitou do 20 lôžok príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia	bývanie výroba, sklady orná pôda

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie (V)

Výrobné územie pozostáva z nasledovných regulačných blokov:

- V1: Poľnohospodárska výroba
- V2: Drobná výroba a podnikateľské aktivity
- V3: Areál poľnohospodárskej výroby a priemyselnej výroby
- V4: Priemyselná výroba
- V5: Priemyselný park
- V6: Čistiarne odpadových vôd

Regulačný blok V1 predstavuje existujúci hospodársky dvor na južnom okraji obce, s možnosťou jeho rozšírenia o novú rozvojovú plochu č. 14.

Regulačný blok V2 pozostáva z menších výrobných areálov v kontakte s obytným územím na Riečnej ul. a Zelenej ul. Sú určené pre drobnú výrobu a podnikateľské aktivity, ktoré nebudú negatívne ovplyvňovať priľahlé obytné územie hlukom, vibráciami, prašnosťou, zápachom.

Regulačný blok V3 tvorí výrobný areál bývalej hydínarne (v súčasnosti Oryktolagus Farm), ktorý je z prevažnej časti nevyužívaný. Predpokladá sa, že bude rekonštruovaný a intenzifikovaný, s možnosťou čiastočnej alebo úplnej transformácie na priemyselnú výrobu.

Regulačný blok V4 tvoria areály Agrochemického podniku a spoločnosti PRP, s.r.o., ktorý sa rozšíri o nové rozvojové plochy č. 12, 13, kde však nie je možné situovať výrobné technologické celky. V rámci rozšírenia na rozvojovej ploche č. 12 je prípustné situovať výlučne odstavné plochy a na rozvojovej ploche č. 13 je prípustné situovať výlučne odstavné, manipulačné a expedičné plochy.

V zmysle dlhodobých zámerov sa v lokalite medzi železničnou traťou a cestou I/16 vybuduje priemyselný park regionálneho významu. Plocha pre priemyselný park je definovaná ako regulačný blok V5.

Regulačný blok V6 určuje územie pre čistiareň odpadových vôd, jej rozšírenie, prípadne výstavbu novej čistiarne odpadových vôd.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie podľa regulačných blokov

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
V1	poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo)	bývanie priemyselná výroba rekreácia a šport
V2	remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo) sklady miestneho významu	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia zariadenia zberu druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie (kompostovisko, zberný dvor)	živočíšna výroba priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie sklady a logistické zariadenia nadmiestneho významu bývanie (okrem ubytovania správcov a zamestnancov)
V3	priemyselná výroba bez negatívnych vplyvov na životné prostredie remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo) sklady a logistické zariadenia poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby do 300 veľkých dobytčích jednotiek	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia zariadenia zberu druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie (kompostovisko, zberný dvor)	bývanie (okrem ubytovania správcov a zamestnancov) šport a rekreácia
V4	priemyselná výroba	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane expedičných a manipulačných plôch administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými	živočíšna výroba bývanie šport a rekreácia

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		podnikateľskými subjektmi	
V5	priemyselná výroba sklady a logistické zariadenia	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné, vrátane čistiareň odpadových vôd pre obsluhu územia administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi občianska vybavenosť – len komerčné služby, maloobchod, verejné stravovanie a len v častiach areálov priľahlých k ceste III/2664	živočíšna výroba bývanie (okrem ubytovania správcov a zamestnancov) šport a rekreácia (okrem zariadení pre zamestnancov)
V6	čistiareň odpadových vôd	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia trvalé trávne porasty	všetky ostatné druhy využívania

Regulácia funkčného využitia pre nezastavateľné plochy sídelnej zelene (Z)

Nezastavateľné plochy sídelnej zelene tvorí regulačný blok:

- Z1: Vyhradená zeleň

Blok Z1 tvorí existujúci areál cintorína. Predpokladá sa zachovanie polohy cintorína a využitie voľnej kapacity cintorína pre pochovávanie.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre nezastavateľné plochy sídelnej zelene

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
Z1	vyhradená zeleň cintorína	plochy pre pochovávanie objekty pohrebných a súvisiacich služieb verejná zeleň príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia	všetky ostatné druhy využívania

Regulácia funkčného využitia pre krajinnoekologické komplexy mimo zastavaného územia obce (K)

Ide o plochy voľnej krajiny využívané prevažne na poľnohospodársku výrobu a lesné hospodárstvo, bez predpokladu lokalizácie zástavby. Využitie tohto územia sa riadi zásadami stanovenými v Krajinnoekologickom pláne obce Tomášovce. Vymedzené boli homogénne celky, tzv. krajinnoekologické komplexy (KEK) s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek, meraných špecifickými ukazovateľmi. Pre jednotlivé komplexy boli definované podmienky využívania – prípustné funkčné využívanie, obmedzujúce funkčné využívanie, zakazujúce funkčné využívanie, obdobne ako v prípade regulačných blokov. Vymedzené sú dva krajinnoekologické komplexy:

- K1: Lesná pahorkatinová krajina
- K2: Oráčino-lúčna pahorkatinová krajina

Komplex K1 zahŕňa viaceré kompaktné lesné celky v rôznych častiach katastrálneho územia. Územie je zalesnené a využívané pre účely lesného hospodárstva. Krajinnoekologický komplex plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Komplex K2 zahŕňa väčšinu katastrálneho územia obce Tomášovce. Ide o mierne zvlhnutú krajinu, ktorá je poľnohospodársky intenzívne využívaná, zväčša ako orná pôda. Krajinnoekologický komplex je predurčený a vhodný na poľnohospodárske využitie bez lokalizácie nových zastavaných plôch. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov MÚSES.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre jednotlivé krajinnoekologické komplexy

Označ. KEK	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
K1	lesné porasty trvalé trávne porasty vodné plochy a toky	lesné cesty – pre lesohospodárske činnosti menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – senníky, horáreň, poseďy a pod. doplnkové vybavenie peších a cykloturistických trás – prístrešky, odpočívadlá	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb, vrátane rekreačných stavieb
K2	orná pôda trvalé kultúry trvalé trávne porasty, pasienky lesné porasty a nelesná drevinová vegetácia vodné plochy a toky	hospodárske objekty pre účely poľnohospodárskej výroby so zastavanou plochou do 300 m ² doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu ťažba nerastných surovín – len v rámci vymedzených ložísk	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb, vrátane rekreačných stavieb

2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území

2.7.1 Bývanie

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvorí z väčšej časti tradičná zástavba rodinných domov. Značná časť bytového fondu je v bytových domoch – spolu 138 bytových jednotiek, čo predstavuje 27% trvale obývaných bytov.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 2,71 a je mierne pod priemerom SR a priemerom za okres Lučenec (2,92). Podiel bytov vybavených ústredným kúrením a bytov vybavených kúpeľňou alebo sprchovým kútom sa neodchyľuje od okresného priemeru.

Podiel neobývaných bytov predstavuje 15,4% z celkového počtu bytov (v okrese Lučenec je tento podiel 11,4%). Hlavnou príčinou je horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôsobené súčasným štandardom bývania. Tento bytový fond je vhodné rekonštruovať a znovu využiť pre obytné funkcie, prípadne pre rekreačné účely.

Tab.: Počet domov a bytov

domy spolu	440
trvale obývané domy	363
z toho rodinné domy	347
z toho bytové domy	13
neobývané domy	77
byty spolu	603
trvale obývané byty spolu	510
z toho v rodinných domoch	341
z toho v bytových domoch	138
z toho iné	20
neobývané byty spolu	93

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 a neskôr
67	248	17	8

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Vzhľadom k výhodnej polohe obce a dlhodobu pozitívnej migračnej bilancii možno aj v budúcnosti očakávať vysoký záujem o novú bytovú výstavbu v obci. Ďalším faktorom je

dlhodobo plánovaný rozsiahly priemyselný park, čo by tlak na novú bytovú výstavbu v obci ešte zvýšilo.

V uličnej zástavbe sú len minimálne rezervy. V celej obci bolo identifikovaných asi len 8 nezastavaných prieluk vhodných na výstavbu rodinných domov. Tieto prieluky navrhujeme zastavať prednostne. Je však nevyhnutné počítať s dostatočnou kapacitou nových rozvojových plôch bývania. Navrhované nové plochy pre bývanie sú rozptýlené do viacerých lokalít. Najväčšiu kapacitu bude mať rozvojová plocha č. 1 na južnom okraji obce, vo výhodnej polohe na styku s centrálnou zónou obce a s výhodou bezproblémových vlastníckych vzťahov. Na severnom okraji obce sa navrhuje využitie existujúcej dopravnej a technickej infraštruktúry pre kompletizáciu obojstrannej zástavby v rozsahu rozvojových plôch č. 7, 9, 10.

Rozvojové plochy č. 3, 4, 5, 6 sú lokalizované vo väčších záhradách medzi Závadskou ul. a Záhradnou ul. S využitím týchto plôch je možné počítať len v prípade záujmu vlastníkov týchto záhrad o ich odpredaj na bytovú výstavbu. Preto sa tu s výstavbou počíta až v II. etape. Výstavba rodinných domov v záhradách za existujúcimi objektmi v iných častiach obce mimo vymedzených rozvojových plôch nie je vhodná.

V I. etape (do r. 2025) sa predpokladá výstavba na prielukách v uličnej zástavbe a rozvojových plochách č. 1, 7, 9, 10. Ostatné rozvojové plochy sú indikatívne alokované pre II. etapu výstavby (do r. 2030). Výhľadovo (t.j. po roku 2030) sa počíta s obytnou výstavbou v lokalite Horné pole na severozápadnom okraji obce, kde je možné uvažovať s jednou obojstranne obostavanou ulicou.

Rozvojové plochy vymedzené v územnoplánovacej dokumentácii majú celkovú kapacitu 111 bytových jednotiek. Predpokladá sa, že dôjde k znižovaniu obložnosti existujúceho bytového fondu a bude tiež pokračovať úbytok bytového fondu v dôsledku zmeny funkcie na občiansku vybavenosť. Uvažovaný prírastok bytového fondu teda bude znamenať nasledovný prírastok počtu obyvateľov do roku 2030:

$$\bullet \quad 1\,395 + (111 - 31) \times 2,5 = 1\,395 + 200 = \underline{1\,595}$$

Prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Počet bytových jednotiek	Etapa
1	36	I.
3	7	II.
4	4	II.
5	5	II.
6	10	II.
7	4	I.
9	13	I.
10	24	I.
prieluky	8	I.
Spolu	111	

Okrem individuálnej bytovej výstavby je vhodné istý podiel bytov realizovať aj formou nájomných bytových alebo radových domov. Dôvodom je efektívnejšie využitie územia a tiež požiadavka zabezpečenia cenovo dostupného bývania ako alternatívy voči individuálnej bytovej výstavbe dostupnej len pre vyššie príjmové skupiny. Regulačné podmienky pripúšťajú výstavbu bytových domov v regulačnom bloku B2 a obmedzene aj v regulačnom bloku B1.

2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra

Občianska vybavenosť je vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Zariadenia občianskej vybavenosti sa nachádzajú hlavne v centrálnej časti obce, vo viacerých uzlových priestoroch – na Partizánskej ul., Školskej ul., Závadskej ul.

Nekomerčnú občiansku vybavenosť reprezentuje spoločný objekt kultúrneho domu s obecným úradom, vedľa je aj pošta (na Partizánskej ul.). Vzdelávacie zariadenia sú zastúpené základnou školou (ZŠ) pre 1.-4. ročník a materskou školou (MŠ). ZŠ v súčasnosti navštevuje 44 detí, MŠ 29 detí. Ich kapacity vyhovujú súčasným potrebám. Areál ZŠ je situovaný na Školskej ul. oproti kostolu, MŠ sa nachádza na Závadskej ul. V obci je ďalej zdravotné stredisko, situované na Závadskej ul. Je v nevyhovujúcom stavebno-technickom stave a preto odporúčame komplexnú rekonštrukciu objektu. Ďalej odporúčame funkčnú transformáciu objektu bývalej kotolne na Družstevnej ul. na športové centrum (fitnescentrum). V obci sú dva novodobé kostoly – rímskokatolícky a evanjelický a.v., v ich blízkosti je aj cintorín s dostatočnou kapacitnou rezervou.

Zo zariadení komerčnej základnej občianskej vybavenosti je tu nákupné stredisko, spolu 4 pohostinstvá a 2 predajne potravín a zmiešaného tovaru, disco club. Pri hlavnom dopravnom ťahu – ceste I/16 sa nachádza odpočívadlo s motorestom Halier a čerpacou stanicou pohonných hmôt. Služby pre obyvateľstvo sú zastúpené len prevádzkou kaderníctva a holičstva. Širšie spektrum zariadení maloobchodu a služieb je dostupné

v Lučenci. V prípade zvýšenia počtu obyvateľov obce by sa v budúcnosti mohol rozšíriť trhoví priestor pre vznik ďalších služieb a zariadení maloobchodu.

Predpokladáme, že bude pokračovať proces spontánnej reštrukturalizácie zástavby v ťažisku obce – pozdĺž Partizánskej ul. a ul. SNP z pôvodne výlučne obytnej štruktúry smerom k polyfunkčnej štruktúre so zastúpením prevádzok komerčnej občianskej vybavenosti. Túto časť zastavaného územia obce definujeme ako centrálnu zónu obce. Vznik nových zariadení občianskej vybavenosti celoobecného významu je potrebné smerovať predovšetkým do centrálnej zóny obce, ktorá má najväčší potenciál pokračovania funkčnej reprofiliácie smerom k polyfunkcii. Centrálna zóna obce je vymedzená v rozsahu regulačného bloku C1 a definovaná ako zmiešané územie.

Špecifické zariadenia občianskeho vybavenia pre obyvateľov (obchod, služby) môžu vznikať aj v rámci obytného územia. Regulačné podmienky ďalej podmienične pripúšťajú situovanie vybraných zariadení občianskeho vybavenia pozdĺž príjazdovej cesty do obce (cesty III/2644) rámci regulačného bloku V5 – priemyselný park. Povolené sú len zariadenia maloobchodu, komerčných služieb a verejného stravovania.

Nové plochy pre zariadenia občianskej vybavenosti preto nenavrhuje, s výnimkou plochy pre nový športovo-oddychový areál (bližšie v kap. 2.7.4).

2.7.3 Výroba

Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území Tomášovce obhospodaruje prevažne AGROTOM, s.r.o., na malých výmerách hospodária aj samostatne hospodáriaci roľníci. Podľa Atlasu SSR patrí do lucernovo-ďateľinovo-jačmenno-pšeničnej oblasti. V rastlinnej výrobe prevládajú bežné obilniny (pšenica ozimná, raž, jačmeň jarný, kukurica na siláž), olejniný (repka, slnečnica) a krmoviny. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu predstavuje 71 % a výmera lesného pôdneho fondu 19 % z výmery katastrálneho územia.

V obci je viacero výrobných areálov. Areál poľnohospodárskeho podniku AGROTOM, s.r.o. sa nachádza južne od obce. V hospodárskom dvore je v súčasnosti chov cca 1 000 ks dojnic. Podnik má spolu asi 100 zamestnancov, pričom má prevádzky aj v okolitých obciach. Súčasnú využitie areálu sa zachová, s možnosťou rozšírenia o rozvojovú plochu č. 14 (na základe požiadavky spoločnosti), čím sa pôdorys areálu uzavrie do kompaktného tvaru. V prípade rozširovania kapacít živočíšnej výroby je potrebné nové objekty maštalí situovať do častí areálu odvrátených od existujúceho obytného územia.

Pri ceste III/2 644 sa nachádza areál bývalých hydinárskych závodov. Väčšia časť areálu je nevyužívaná a schátraná. V časti realizuje spol. Oryktolagus Farm, s.r.o. chov králikov s 10 zamestnancami. Navrhuje sa rekonštrukcia a intenzifikácia areálu, s možnosťou čiastočnej alebo úplnej transformácie na priemyselnú výrobu.

Medzi železničnou traťou a Krivánskym potokom je areál Agrochemického podniku Tomášovce, a.s., ktorý prevádzkuje aj príslušné agroletisko. Má 8 zamestnancov. Areál zostane zachovaný bez ďalšieho rozširovania.

Nepoľnohospodársku výrobu reprezentuje spoločnosť PRP, s.r.o. Veľký Krtíš. Ide o drevospracujúci podnik, so zameraním na spracovanie guľatiny z ihličnatého dreva. V prevádzke Tomášovce má v súčasnosti 60 zamestnancov. Areál podniku sa nachádza južne od zastavaného územia obce pri železničnej trati. Priemerné množstvo spracovanej guľatiny je 192 000 t/rok. Pomer využívanej cestnej a železničnej dopravy je 20% : 80%. Na základe ohláseného zámeru rozširovania výrobných kapacít navrhujeme rozšírenie areálu o rozvojové plochy č. 12, 13. V rozšírení areálu je prípustné situovať len odstavné plochy (v rozvojovej ploche č. 12) a expedičné a manipulačné plochy (v rozvojovej ploche č. 13). Od príslušného obytného územia je potrebné tieto plochy oddeliť dostatočne širokým pásom izolačnej zelene a vhodným oplotením.

V doterajšej územnoplánovacej dokumentácii (v zmenách a doplnkoch č. 1 a 2 ÚPN-SÚ Tomášovce) bol navrhnutý rozsiahly priemyselný park regionálneho významu s výmerou cca 100 ha. Tento návrh sčasti preberáme aj v návrhu riešenia ako rozvojovú plochu č. 15, ktorá je situovaná medzi železničnou traťou a cestou I/16, resp. plánovanou trasou vysokorýchlostnej železnice. Výmera navrhovaného priemyselného parku bola zredukovaná na 54,14 ha. Oproti pôvodnému návrhu boli vypustené časti v kontakte s existujúcim obytným územím a severozápadná časť plochy, ktorá bola sčasti vypustená a sčasti preradená ako výhľadová rezerva. Dôvodom zníženia výmery navrhovaného priemyselného parku je predovšetkým imperatív dôsledného oddelenia výrobnéj a obytnej funkcie, ako aj úsilie o zníženie záberov kvalitnej poľnohospodárskej pôdy a vylúčenie nutnosti nákladných preložiek vysokotlakového plynovodu a elektrického vedenia VN.

Ďalšie podnikateľské subjekty sa orientujú na banskú činnosť – LB MINERALS SK, s.r.o., REGOS, s.r.o. vo vymedzených dobývacích priestoroch. Spoločnosť REGOS, s.r.o. odkúpila menší pozemok v rámci navrhovaného priemyselného parku, kde plánuje realizovať spracovanie a manipuláciu s vyťaženou horninou.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselných výrobných prevádzok (napr. stolárska / zámočnícka dielňa) bez rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia, avšak mimo vymedzenej centrálnej zóny obce.

Vo vidieckych obciach má tradične veľký význam drobných ošípaných a hydiny v pridomových hospodárstvach. Regulačné podmienky pripúšťajú drobných do 1 veľkej dobytčej jednotky (VDJ) len v regulačných blokoch B1 a C1. V zástavbe bytových domov drobných nie je povolený. Veľká dobytčia jednotka (500 kg živej hmotnosti) je spoločný menovateľ, na ktorý sa prepočítavajú rôzne druhy a kategórie hospodárskych zvierat pomocou prepočítavacích koeficientov.

2.7.4 Rekreácia

V obci a okolí je vzhľadom k blízkosti okresného mesta potenciál rozvoja prímestskej rekreácie. Pri vodnej nádrži severne od obce je menšia chatová osada (19 chát). Vodná plocha sa využíva na rybolov a vodné športy. Neďaleko chatovej osady sa v lokalite Halierske lúky nachádza samostatná záhradkárska osada (36 chatiek). Medzi záhradkárskou osadou a chatovou osadou bol autocamping, ktorý sa dlhodobo nevyužíva, je však vhodné uvažovať s jeho opätovným využitím pre rôzne aktivity rekreácie v krajine. Rekrečné územie odporúčame ďalej rozvíjať vo väzbe na atraktívne prostredie vodnej nádrže a Krivánskeho potoka. Navrhuje sa rozšírenie chatovej osady o druhú stranu zástavby pozdĺž existujúcej komunikácie. Kapacita novej rozvojovej plochy č. 8 je 13 rekreačných chát. Okrem toho sa počíta s extenzívnymi rekreačnými aktivitami v okolí krajinnom prostredí bez predpokladu realizácie zástavby – táboriskom, pobytovými (piknikovými) plochami, prírodnými ihriskami, altánkom a pod.

Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využíva športový areál s futbalovým ihriskom a viacúčelovým ihriskom. Detské ihrisko je pri materskej škole. Predpoklady pomerne rozsiahleho rozvoja obce vytvárajú požiadavku formovania nového športovo-oddychového areálu v novej, vhodnejšej polohe. Pre tieto účely vymedzujeme v ťažiskovom priestore obce pri kostoloch a cintoríne novú rozvojovú plochu č. 2. Pre každodenné oddychové aktivity obyvateľov je ďalej potrebné revitalizovať existujúce plochy zelene, doplniť drobnú architektúru a detské atrakcie aj v ďalších častiach obce, napr. na križovatke Partizánskej a Haličskej ul.

V prípade realizácie bytovej výstavby na východnom okraji obce je vhodné zvyškové plochy v ochranných pásmach medzi existujúcou a navrhovanou výstavbou upraviť na oddychové plochy so zeleňou, parkovými úpravami, detským ihriskom.

Topografické pomery sú priaznivé pre rozvoj cyklistiky a cykloturistiky. Vyznačené sú však len cyklistické trasy po cestách II. a III. triedy, spájajúce mesto Lučenec, Tomášovce, Poltár a rekreačné územie pri vodnej nádrži Ružiná. Vyznačená je aj trasa k Tomášovskému rybníku, ktorú navrhujeme predĺžiť popri potoku až do obce Podrečany. Pre ostatné trasy by sa mali vybudovať samostatné cyklochodníky. Pre prilákanie nových návštevníkov bude mať rozhodujúci význam navrhované doplnenie priameho cyklistického spojenia s okresným mestom.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Tomášovce zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce
- existujúce výrobné areály PRP, s.r.o. a AGROTOM, s.r.o.
- nové rozvojové plochy č. 1, 2, 7, 9, 10, 12, 13, 14

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo navrhovanej rýchlostnej cesty definované v šírke 100 m od osi príslušného jazdného pásu mimo zastavané územie obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo cesty I. triedy definované v šírke 50 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo cesty II. triedy definované v šírke 25 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo cesty III. triedy definované v šírke 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo železnice (dráhy) definované v šírke 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od vonkajšej hranice obvodu dráhy (v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

V zmysle rozhodnutia Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-110/84 zo dňa 18. 10. 1984 je potrebné v riešenom území rešpektovať ochranné pásma letiska Tomášovce:

- ochranné pásmo vodorovnej roviny s výškovým obmedzením 223 m.n.m. B.p.v.
- ochranné pásmo vzletových rovín (sklon 2% - 1:50) s výškovým obmedzením 192 – 214 m n.m. B.p.v.
- ochranné pásmo prechodových plôch (sklon 14,3 % – 1:7) s výškovým obmedzením cca 192 – 219 m.n.m. B.p.v.

- priestor s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN (vedenie musí byť riešené podzemným káblom)

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 43), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - 110 kV – 15 m
  - 22 kV – 10 m
  - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1m
  - vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásma vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 43) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásma elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 43):
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásma plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 79) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)
  - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- bezpečnostné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 80) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
  - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
  - 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
  - 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách:
  - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- pásmo hygienickej ochrany areálu so živočíšnou výrobou (AGROTOM s.r.o.) – 300 m od objektu živočíšnej výroby (stanovené podľa metodického usmernenia Zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí SR)
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd (podľa STN 756401, STN 756402) – 50 m od stredu čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby
- ochranné pásmo tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí a ťažba zeminy. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, umožňujúcim správcovi vodných tokov

a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú vodohospodársky významnom toku (Krivánsky potok) pozemky do 10 m od brehovej čiary, pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

Návrh riešenia záujmov obrany štátu a civilná ochrana obyvateľstva

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v riešenom území evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky.

V obci v súčasnosti nie sú vybudované žiadne väčšie zariadenia civilnej ochrany. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory môžu slúžiť pre ukrytie obyvateľstva. Pre účely civilnej ochrany sú určené zhromažďovacie priestory v budove kultúrneho domu s obecným úradom a základnej školy.

V súlade s vyhláškou č. 532/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov navrhované riešenie uvažuje s ukrytím 100% trvale bývajúceho obyvateľstva a 100% zamestnancov ku koncu návrhového obdobia. V existujúcej zástavbe, ako aj v nových rozvojových plochách, sa počíta s výstavbou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne v pivničných priestoroch obytných objektov, prípadne zariadení občianskej vybavenosti. Objekty s pivničnými priestormi vhodnými pre ukrytie budú špecifikované v pláne ochrany obyvateľstva obce alebo v dokumentácii pre územné rozhodnutie pre jednotlivé objekty.

Pri spracúvaní uvedených dokumentácií obstarávateľ v spolupráci s príslušným orgánom civilnej ochrany vypracuje samostatnú doložku CO, v ktorej sa bude riešiť ukrytie obyvateľstva a určia sa objekty, ktoré možno využiť ako dvojúčelové pre potreby civilnej ochrany. V navrhovanom priemyselnom parku je potrebné vybudovanie odolného úkrytu s kapacitou pre všetkých zamestnancov. Konštrukcia odolného úkrytu musí zabezpečiť ochranu proti tlakovým účinkom, radiačnému zamoreniu, tepelným účinkom pri požiaroch, účinkom pri úniku nebezpečných látok a zatopeniu. Odolné úkryty musia disponovať 0,5-1,0 m² čistej podlahovej plochy na 1 osobu a ďalej musia spĺňať základné technické podmienky a požiadavky podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 532/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, I. časť.

Riešenie záujmov civilnej ochrany musí byť v súlade s nasledujúcimi právnymi predpismi:

- Zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v úplnom znení zákona č. 444/2006 Z. z.

- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov

Požiarne ochrana

V obci Tomášovce sa nachádza požiarne zbrojnica s primeraným vybavením. V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka v Lučenci.

Obec Tomášovce má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, ktorá je navrhnutá na krytie požiarnej potreby a Q_{max} . Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými požiarne hydrantmi. Odborné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových plochách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov. Ako náhradný zdroj vody je v núdzovej situácii možné čerpať vodu z Krivánskeho potoka, ktorý preteká stredom zastavaného územia obce.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarne zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových plochách riešené zväčša ako priebežné.

Riešenie záujmov požiarne ochrany musí byť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarne v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Ochrana pred povodňami

Katastrálnym územím obce Tomášovce preteká Krivánsky potok, ktorý tečie súbežne so železničnou traťou, pričom jej násyp chráni zastavané územie obce pred povodňovými stavmi na toku. Navrhujeme realizovať úpravy koryta, resp. brehu Krivánskeho potoka na zabezpečenie úplnej ochrany zástavby na Družstevnej ul. a Riečnej ul. Katastrálnym územím i samotným zastavaným územím ďalej pretekajú viaceré drobné vodné toky, ktoré nepredstavujú povodňové ohrozenie. Vzhľadom na charakter reliéfu obec nie je ohrozovaná svahovými vodami zo svahov okolitej pahorkatiny. Jedine v prípade poruchy na vodnej nádrži Ružiná môže byť územie potenciálne ohrozené povodňovou vlnou na Krivánskom potoku. Na tokoch nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce Tomášovce nie je vysledované inundačné územie.

Všetky križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“. Revitalizácia, úpravy vodných tokov musia byť v súlade s STN 75 2102 „Úpravy riek

a potokov“. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami je potrebné dodržiavať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Okrem toho sa navrhujú špecifické krajinnoekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny (podrobnejšie v kap. 2.13 „Konceptia starostlivosti o životné prostredie“).

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

V rámci prípravy územného plánu obce bol spracovaný návrh prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení. Navrhované opatrenia sú zakreslené v grafickej časti vo výkrese „Ochrana prírody a tvorba krajiny“.

Chránené územia

Riešené územie sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nezasahujú sem žiadne veľkoplošné ani maloplošné územia ochrany prírody. V celom katastrálnom území platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Nie sú tu evidované chránené stromy, chránené biotopy ani významné mokrade.

Návrh prvkov ÚSES

V rámci okresu Lučenec patrí katastrálne územie Tomášovce medzi územia s nižšou ekologickou stabilitou (t.j. s nižším koeficientom ekologickej stability pod 0,5), s miernou prevahou plôch ekologicky labilných. Je preto nevyhnutné navrhnuť funkčnú kostru územného systému ekologickej stability.

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. V riešenom území je cieľom návrhu prvkov ÚSES miestneho významu posilniť pôsobenie regionálnych biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu, predovšetkým južnú časť riešeného územia, ktorá sa vyznačuje nízkym stupňom ekologickej stability.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Podľa RÚSES okresu Lučenec sa v riešenom území nachádza biocentrum regionálneho významu:

- **RBc Gelienska** – terestrické biocentrum regionálneho významu sa navrhuje na mieste pomerne rozsiahleho lesného porastu. Biocentrum predstavuje komplex

dubovo cerového lesa v poľnohospodárskej krajine. Je plne funkčné. Nie sú potrebné osobitné zásahy, navrhuje sa však skompaktnenie jeho plochy výsadbou lesného porastu prípadne neobhospodarovaných trvalých trávnych porastov. Ďalej sa navrhuje rozšírenie porastu v severozápadnej časti až po navrhovaný biokoridor miestneho významu MBk Dolinky. Stresovým faktorom je existujúca fotovoltaická elektrárňa situovaná po celej juhovýchodnej hranici (v k.ú. Lučenec), ako aj trasa elektrického vedenia VN 110 kV.

Biocentrá regionálneho a nadregionálneho významu predstavujú kostru ekologickej stability regiónu, na ktorú sa viažu prvky ekologickej stability miestneho významu. Pri návrhu biocentier sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné biocentrá:

- **MBc1 Veľká Lipina** – biocentrum miestneho významu sa navrhuje na mieste existujúceho lesného porastu. Potenciálnym stresovým faktorom je ťažba v bezprostrednej blízkosti biocentra (chránené ložiskové územie sa nachádza západne od lesa a malou časťou zasahuje aj navrhované biocentrum).
- **MBc2 Háj** – biocentrum miestneho významu sa navrhuje na mieste existujúceho lesného porastu, resp. remízky. Potenciálnym stresovým faktorom sú chatky rekreačnej zóny pri rybníku a riziko tvorby drobných skládok. Žiadne zásahy sa nenavrhuje, potrebné je zachovať súčasný rozsah lesnej plochy.
- **MBc3 Halier** – biocentrum miestneho významu sa navrhuje na mieste existujúceho lesného porastu, resp. remízky. Výrazným stresovým faktorom je kontakt s frekventovanou cestou I. triedy I/16. Žiadne zásahy sa nenavrhuje, potrebné je zachovať súčasný rozsah lesnej plochy.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca. Podľa RÚSES okresu Lučenec riešeným územím prechádza biokoridor regionálneho významu:

- **RBk 6/21 Krivánsky potok** – biokoridor regionálneho významu hydriko-terestrického charakteru s rozlohou 26,8 ha. Na dolnom toku, t.j. v riešenom území, je koryto upravené s dostatočne vyvinutou sprievodnou drevinovou a krovinnou vegetáciou.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru. Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory:

- **MBk1 Lubetník** – kombinovaný terestricko-hydrický biokoridor miestneho významu, kopíruje tok Lubetník. Brehové porasty a sprievodná vegetácia sú pomerne dobre vyvinuté, pričom na hornom toku (v k.ú. Halič) dosahujú šírku až 100 m. V niektorých úsekoch v k.ú. Tomášovce je potrebné dobudovanie nárazníkového pásu trvalých trávnych porastov s krovinnou vegetáciou. Stresovým faktorom je prechod zastavaným územím obce, kde je potrebné ponechať pás ochrannej verejnej zelene.
- **MBk2 Dolinky** – kombinovaný terestricko-hydrický biokoridor miestneho významu. Navrhuje sa v trase bezmenného vodného toku. Brehové porasty a sprievodná vegetácia sú dostatočne vyvinuté len na hornom toku v lokalite Hliniská. Navrhovaný biokoridor prepája biocentrum regionálneho významu RBc Gelienska. Potrebné je dobudovanie brehových porastov s krovinnou vegetáciou hlavne na strednej a dolnej časti toku.
- **MBk3 Bývalá železnica** – terestrický biokoridor reprezentuje vegetačná línia, ktorá vznikla na mieste bývalej železničnej spojky do Poltára po zrušení železnice. Prepája biokoridor regionálneho významu RBk Krivánsky potok s biocentrom MBc Halier. Križovanie s cestou I/16 je mimoúrovňové, nepredstavuje preto významnejší stresový faktor. V strednej časti je vegetačná línia prerušená, navrhuje sa tu preto jej doplnenie.
- **MBk4 Alej pri rybníku** – terestrický biokoridor predstavuje existujúca línia zelene, vedená po hranici k.ú. Tomášovce s k.ú. Podrečany v dĺžke len 0,4 km. Zabezpečuje prepojenie biokoridoru regionálneho významu RBk Krivánsky potok s biocentrom MBc Háj. Biokoridor je funkčný a špecifické opatrenia nie sú navrhované.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tlmiť negatívne pôsobenie devastáčnych činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nízkou ekologickou stabilitou, resp. narušenou antropogénnou činnosťou.

Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované interakčné prvky:

- sprievodná vegetácia poľných ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde na hraniciach pôdnych celkov, vrátane navrhovanej líniovej zelene – minimálna šírka prvkov zelene líniového charakteru by mala byť 5 – 10 m, a ich vzájomná vzdialenosť by mala byť 500 – 1 000 m.
- drobné vodné toky s brehovou vegetáciou, ktoré nie sú zaradené medzi biokoridory miestneho významu
- plocha rybníka s okolitou líniovou vegetáciou
- plochy verejnej zelene v zastavanom území obce

Všetky prvky ÚSES sú vymedzené zakreslením vo výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny.

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Ekologickú stabilitu v poľnohospodárskej krajine možno podporiť predovšetkým systémom ekostabilizačných opatrení, ktoré zabezpečujú na poľnohospodárskej pôde celoplošné pôsobenie ÚSES. Ak by neboli implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- vytvorenie nárazníkových pásov pozdĺž vodných tokov, nárazníkové pásy mali by byť široké minimálne 10 – 15 m, zatrávnené a ponechané na sukcesiu (zarastanie drevinami a krovinami); hlavnou funkciou pásu je retencia vody a živín, eliminácia znečisťovania vody
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej zmene na lesné monokultúry
- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- odstraňovanie nepôvodných a invázných drevín ohrozujúcich biologickú diverzitu (najmä agátu bieleho)
- vykonávať občasné kosenie travinno-bylinných porastov s následným odstraňovaním biomasy, náletových drevín
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability
- výsadba líniovej stromovej a krovinovej vegetácie, trvalých trávnych porastov v trase navrhovaných biokoridorov
- obmedziť poľnohospodársku výrobu a iné činnosti v lokalitách tvoriacich prvky systému ekologickej stability
- dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Doprava

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Tomášovce mimoriadne výhodnú polohu na multimodálnom dopravnom koridore, ktorý predstavuje cesta I. triedy, železnica a v budúcnosti aj rýchlostná cesta.

Súčasťou multimodálneho dopravného koridoru Zvolen – Lučenec je železničná trať, vedená paralelne s cestou I. triedy. Železničná trať č. 160 Zvolen – Lučenec – Košice (s pokračovaním do Nových Zámkov – č. trate 150) je dvojkolažová, neelektrifikovaná. Je súčasťou siete európskych železničných tratí TINA, v súčasnosti však nespĺňa kritériá na zaradenie do tejto siete. V obci je na trati zastávka. V súlade s ÚPN VÚC Banskobystrického kraja sa počíta s elektrifikáciou a modernizáciou trate na traťovú rýchlosť 80-100 km/h. Výhľadovo sa uvažuje s výstavbou vysokorýchlostnej trate Bratislava – Zvolen – Lučenec – Košice. Cez k.ú. Tomášovce by mala prechádzať severne od obce, paralelne s cestou I/16. V ÚPN VÚC je zakreslený aj koridor v trase dnešnej železničnej trate, ktorý sa odpája v severnej časti katastrálneho územia. Je preto potrebné ponechať túto priestorovú rezervu a v ochrannom pásme železnice nesituovať žiadnu zástavbu.

Zo železničnej trate je vedená železničná vlečka do areálu podniku PRP, s.r.o. V obci Tomášovce sa v minulosti z tejto trate odpojila trať č. 493 Tomášovce – Veľká Ves, ktorá bola zrušená po II. svetovej vojne. Sieť železničných vlečiek navrhujeme vybudovať aj v navrhovanom priemyselnom parku, pri čiastočnom využití telesa zrušenej trate.

V blízkosti obce, avšak mimo samotného zastavaného územia obce, je vedená cesta I. triedy č. I/16 (predtým I/50) Žiar nad Hronom – Zvolen – Lučenec – Košice, ktorá je súčasťou medzinárodného cestného koridoru E571, E58. Zabezpečuje spojenie nielen s mestami a obcami ležiacimi na tejto dopravnej osi, ale aj s ďalšími hospodárskymi centrami v SR a Maďarsku.

Na sčítacom úseku č. 93 536 (Tomášovce – Vidiná) predstavovalo podľa sčítania dopravy z r. 2010 dopravné zaťaženie 13 655 voz./24 hod. Oproti údajom zo sčítania dopravy z r. 2005 sa zvýšilo o 27% z úrovne 10 757 voz./24 hod. Podľa údajov SSC bola prípustná intenzita dopravy na úsekoch zasahujúcich do k.ú. Tomášovce prekročená už v roku 2005. Cesta I. triedy je v daných úsekoch upravená v kategórii C 11,5/70. Stav vozovky v k.ú. Tomášovce je z hľadiska pozdĺžnych nerovností dobrý, z hľadiska vyjazdených koľají je stav prevažne nevyhovujúci.

V k.ú. Tomášovce sa na cestu I. triedy pripája cesta III. triedy č. III/2 644 (predtým III/050206), zabezpečujúca dopravné napojenie obce Tomášovce a tiež prepojenie do obce Halič a s cestou I. triedy č. I/75 Sládkovičovo – Lučenec. Na tzv. Tomášovskej križovatke, v rovnakom bode ako cesta č. III/2 644, sa na cestu I/16 pripája aj cesta II. triedy č. II/595 Tomášovce – Poltár – Kokava nad Rimavicou.

V zastavanom území obce Tomášovce sa z cesty III/2 644 odpájajú ďalšie cesty III. triedy č. III/2 658 (predtým III/0751) Tomášovce – Gregorova Vieska a č. III/2 667 (predtým III/50857) Tomášovce – kostol (– pokračovanie do Lučenca zaniklo). Cesta č. III/2 658 zabezpečuje dopravné prepojenie aj s ďalšími okolitými obcami a rekreačnou oblasťou Ružiná. Dopravné zaťaženie týchto ciest je minimálne a v sčítaní dopravy nebolo zisťované.

Navrhujeme obnovenie priamej cestnej spojnice s okresným mestom, v trase zaniknutého úseku cesty III/2 667. Vybudovanie tejto spojnice súčasne vyrieši problém dopravnej obsluhy výrobného podniku PRP, s.r.o., ktorá v súčasnosti prechádza obytným územím obce Tomášovce.

Tab.: Priemerné denné intenzity dopravy (sk.voz./24 h)

Cesta: úsek	T= nákladné automobily a prívesy	O= osobné a dodávkové automobily	M= motocykle	S = spolu
I/16: 90530 Podrečany - Tomášovce	3 024	8 534	22	11 580
I/16: 90536 Tomášovce - Vidiná	3 229	10 403	23	13 655
II/595: 93090 Tomášovce – Kalinovo	413	1 535	3	1 951
III/2644: 93096 Tomášovce – Halič	193	1 428	5	1 626

Zdroj: Sčítanie dopravy, SSC 2010

Rýchlostná cesta R2 v úseku Zvolen – Lučenec sa navrhuje v kategórii R 24,5/100. Súvisiace dopravné stavby budú zahŕňať mimoúrovňovú križovátku s cestou I/16, mimoúrovňové križovanie cesty II/595 a odpočívadlo. Zakreslený tvar križovatiek nie je súčasťou záväznej časti riešenia. Šírkové usporiadanie cesty I. triedy sa navrhuje v kategórii C 11,5/80 mimo zastavaného územia. Šírkové usporiadanie cesty II. triedy v zastavanom území sa navrhuje v kategórii C 9,5/70 mimo zastavaného územia. Šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území sa navrhuje v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia.

Najbližšie letisko, zaradené do kategórie medzinárodných letísk, je na Sliači. V katastrálnom území Tomášovce sa nachádza letisko pre poľnohospodárske práce.

Miestne komunikácie

Miestne komunikácie tvoria zokruhovanú sieť. Kostru dopravnej siete obce Tomášovce tvoria prieťahy vyššie uvedených ciest III. triedy zastavaným územím obce. Na tieto komunikácie sa napájajú okruhy miestnych komunikácií rôznej hierarchie. Nezokruhované sú len kratšie úseky ciest (Riečna II, Lúčna). Miestne komunikácie zabezpečujú prístup aj k chatovej osade pri rybníku. Stav miestnych komunikácií je vo všeobecnosti uspokojivý, viaceré boli nedávno pokryté novým asfaltovým kobercom.

Nevyhovujúcu kvalitu povrchového krytu majú len niektoré miestne komunikácie (Poľná ul.). Šírkové parametre miestnych komunikácií až na výnimky vyhovujú.

Miestne komunikácie (existujúce i navrhované) zaraďujeme do funkčných tried (podľa vyznačenia v grafickej časti) a k nim sú priradené kategórie nasledovne:

- miestne obslužné komunikácie funkčnej triedy C2, kategórie MO 7,5/30 (okruh tvorený ulicami Závadská, Ostredky II. ďalej Železničná ul. a Zelená ul.)
- miestne obslužné komunikácie funkčnej triedy C3, kategórie MO 7/30 a MO 6/30 (Družstevná, Riečna, Budínska, Ostredky I., Záhradná, Poza lesy)
- upokojené komunikácie funkčnej triedy D1, kategórie MOU 6,5/20 a MOU 5/20 (všetky ostatné komunikácie s výnimkou vyššie uvedených)

Pre dopravnú obsluhu rozvojovej plochy č. 1 bude okrem existujúcej cesty funkčnej triedy C3 vybudovaná nová miestna komunikácia rovnakej funkčnej triedy v dĺžke 470 m a 3 úseky upokojených komunikácií funkčnej triedy D1 s celkovou dĺžkou 420 m. Rozvojové plochy č. 3, 4, 5 a 6 budú s existujúcou sieťou miestnych komunikácií prepojené prostredníctvom vzájomne nadväzujúcich upokojených komunikácií s dĺžkou 433 m + 170 m. V rozvojovej ploche č. 6 je potrebné počítat s otočiskom. Rozvojové plochy č. 7, 10 sú prístupné z existujúcich miestnych komunikácií. V rámci rozvojovej plochy č. 9 je potrebné vybudovanie miestnej komunikácie v trase existujúcej poľnej cesty v dĺžke 503 m. Miestne komunikácie a ich napojenia budú riešené v zmysle STN 73 6110 a STN 73 6102.

V priemyselnom parku bude dopravná obsluha zabezpečovaná areálovými komunikáciami. Presné trasy areálových komunikácií nie je v tejto fáze vhodné navrhovať, naznačený je preto len hlavný bod napojenia na cestu III/2 644. Okrem toho sa navrhuje riešiť dopravnú obsluhu aj železničnými vlečkami.

Účelovými a poľnými cestami sú dopravne obsluhované aj ostatné časti katastrálneho územia, vrátane chatovej a záhradkárskej osady a poľnohospodárske hony. Komunikáciu k vodnej nádrži a chatovej osade navrhujeme rekonštruovať v parametroch P6/30 (podľa ON 736118), ostatné komunikácie v parametroch P4,5/30, resp. 3,5/30 s výhybňami.

Tab.: Celkový prehľad navrhovaných miestnych komunikácií podľa funkčných tried pre nové rozvojové plochy

Rozvojová plocha č.	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
1	C3 - MO 7/30 D1 – MOU 5/20	470 420
3+4+ 5	D1 – MOU 6,5/20	433
6	D1 – MOU 5/20	170
9	C3 - MO 7/30	503

Statická doprava a dopravné zariadenia

Plochy statickej dopravy sa nachádzajú v centrálnej časti obce – pri kultúrnom dome s obecným úradom, obchodnom dome, cintoríne a bytových domoch.

Na odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatravnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v novonavrhovaných obytných uliciach.

Vlastné odstavné plochy majú k dispozícii jednotlivé výrobné areály. Nové odstavné plochy budú súčasťou nových / rozširovaných výrobných areálov, vrátane priemyselného parku. Dimenzované budú podľa počtu zamestnancov a logistických nárokov jednotlivých podnikov a prevádzok.

Riadne odstavné plochy je potrebné dobudovať v centrálnej zóne obce pri zariadeniach občianskej vybavenosti, železničnej stanici. Ďalej sa navrhujú odstavné plochy v rámci rozvojovej plochy č. 2 – navrhovaného športovo-oddychového areálu, ktoré budú slúžiť aj pre návštevníkov kostola, cintorína a ZŠ.

Parkoviská je tiež potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti a nových bytových domov. Takto vzniknuté nároky na statickú dopravu je potrebné riešiť v zmysle požiadaviek STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5.

Z dopravných zariadení sa v riešenom území nachádza čerpacia stanica pohonných hmôt – pri ceste č. I/16. Pri navrhovanej rýchlostnej ceste R2 sa počíta s výstavbou obojstranného cestného odpočívadla s plochami statickej dopravy a súvisiacou vybavenosťou. Pre obojstranné odpočívadlo je vymedzená rozvojová plocha č. 16.

Nemotorová doprava

Chodníky sú vybudované pozdĺž prietahu ciest III. triedy zastavaným územím a pozdĺž niektorých významnejších miestnych komunikácií. Šírkové parametre a stav chodníkov sú vyhovujúce, s výnimkou niekoľkých úsekov.

V nových rozvojových plochách pre bytovú výstavbu sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž všetkých navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C2, C3. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110. Ďalej sa navrhuje dobudovať chodník pozdĺž cesty III. triedy v zastavanom území obce a po vybudovaní priemyselného parku až k vstupom do výrobných areálov.

Samostatné cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované. Vyznačené sú však cyklistické trasy na ceste II. triedy do Poltára a na ceste III. triedy do obce Halič a odtiaľ do obcí Podrečany, Divín a do Lučenca. Cyklotrasa je ďalej vyznačená po existujúcej účelovej komunikácii k vodnej nádrži Tomášovce. Navrhujeme predĺžiť túto trasu popri

Krivánskom potoku až do k.ú. Podrečany. Cyklistickú trasu do Poltára navrhujeme presunúť do nového koridoru na telese bývalej železničnej trate, ktorá v danom úseku vedie v zásade paralelne s cestou II. triedy. Z tejto trasy sa navrhuje odbočka cyklotrasy po existujúcej poľnej ceste do obce Vidiná. Navrhujeme vybudovať aj priame cyklistické spojenie s mestom Lučenec – po navrhovanej komunikácii v trase bývalej cesty III. triedy. Výhľadovo je vhodné vybudovať samostatné cyklistické chodníky aj pozdĺž ciest III. triedy. Šírkové usporiadanie cyklistických trás bude v zmysle STN 73 6110.

Osobná hromadná doprava

Verejná hromadná doprava je zabezpečovaná autobusovou aj železničnou dopravou. Poloha obce na hlavnom dopravnom ťahu (tzv. južný cestný ťah) umožňuje veľmi dobré spojenie verejnou dopravou s významnými centrami Banskobystrického kraja. Spojenie s okresným mestom zabezpečuje denne (v pracovných dňoch) 85 párov spojov, z toho 15 vlakových. Autobusová doprava sa realizuje na linkách obsluhovaných SAD Lučenec, a.s.:

- Lučenec – Podrečany – Lovinobaňa – Ružiná – Divín – Tuhár
- Lučenec – Cinobaňa – Málinec
- Lučenec – Vidiná – Gregorova Vieska
- Lučenec – Lovinobaňa – Kotmanová – Mýtna – Ružiná – Píla – Podkriváň
- Lučenec – Kalinovo – Poltár – Málinec

V obci Tomášovce sú spolu 4 páry autobusových zastávok, ďalšie 2 zastávky sú na rázcestí s cestou I/16 a pri motoreste Halier a 1 zastávka je na ceste II/595. Väčšina liniek zastavuje len na zastávke rázcestie. Navrhujeme zriadenie 1 novej zastávky na Haličskej ul. Tým sa aj po rozšírení zastavaného územia obce zabezpečí pešia dostupnosť zastávok do vzdialenosti 400 m.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie, odpady), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Zastavaným územím obce Tomášovce prechádzajú cesty III. triedy. Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov definuje ochranné pásmo cesty III. triedy v šírke 20 m po oboch stranách, nad a pod komunikáciou, mimo zastavaného územia obce. V cestnom ochrannom pásme platia zákazy alebo obmedzenia činnosti; výnimky môže povoliť príslušný cestný správny orgán.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy na obytnú zástavbu sa

odporúča posilnenie izolačnej líniovej zelene pozdĺž cesty III. triedy. Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestnených pozdĺž cesty III. triedy odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou.

Na miestnych komunikáciách odporúčame zväziť vhodnosť osadenia spomaľovacích prahov. Prvky upokojujúcej dopravy budú umiestňované na základe podrobnejšej projektovej dokumentácie v súlade s technickými podmienkami TP 15/2005.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Stav zásobovania pitnou vodou

Cez územie prechádza skupinový vodovod Hriňová – Lučenec – Fiľakovo (DN 400). Hlavným zdrojom skupinového vodovodu je vodárenská nádrž Hriňová na toku Slatina. Celková kapacita vodných zdrojov pre skupinový vodovod je $Q_{min} = 272,8$ l/s.

Z tohto skupinového vodovodu je pitnou vodou zásobovaná aj obec Tomášovce a ďalšie okolité obce. Z trasy SKV Hriňová – Lučenec – Fiľakovo severozápadne od obce odbočuje trasa SKV MUB Hriňová – Veľký Krtíš. Z tejto odbočky sú prírodným vodovodným potrubím zásobované dva vodojemy situované nad hydínárňou. Jeden slúži na zásobovanie pitnou vodou obyvateľov obce (250 m^3) a druhý pre zariadenia v bývalej hydínárni. Kapacita vodojemov je pre súčasné potreby dostačujúca.

Prívodné potrubie PVC DN 150 je vedené od šachty v mieste napojenia po vodojem. Celková dĺžka prívodného potrubia je 560 m. Zásobné potrubie LT DN 150 má dĺžku 830 m. Na zásobnom potrubí je osadená vodomerná šachta, v ktorej je samostatné meranie pre obec Tomášovce a záhradkársku oblasť a samostatné meranie pre chatovú oblasť. V súbehu so zásobným potrubím je vedený aj odpad vody z vodojemu, ktorý je zaústený do plechovej nádrže a slúži na zásobovanie záhradkárskej oblasti. Zásobné potrubie končí na Riečnej ul. pri budove skladu plynu. Vodojem tvorí jedna komora objemu 250 m^3 a manipulačná komora. Komora vodojemu je kruhový monolitický objekt so 4 stĺpmi s maximálnou výškou hladiny 3,3 m.

Rozvodná sieť v obci bola vybudovaná v rokoch 1970-71 a v súčasnosti už nie je vo vyhovujúcom stave. V obci je vybudovaná prevažne okružná sieť v kombinácii s vetvou sieťou. Rozvodné potrubie v obci je z liatiny, novšie úseky sú z PVC. Svetlosť potrubí je DN 150, DN100, DN80. Na rozvodnom potrubí je vybudovaná jedna armatúrová šachta – pri podchode pod železnicou. Celková dĺžka rozvodnej siete v obci je 6 956 m (z toho DN 15, LT dĺžky 1 116 m, DN 150 PVC dĺžky 217 m, DN 100 LT dĺžky 44 14 m, DN

100 PVC dĺžky 337, DN 80 LT dĺžky 872 m). Rozvody sú vedené zväčša v krajniciach, chodníkoch a zelených pásoch.

Výpočet potreby vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond, občiansku vybavenosť a výrobné prevádzky. Výpočet je prevedený v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Súčasný počet obyvateľov: 1 304

Priemerná súčasná potreba vody Q_p

- Bytový fond: $1\,304 \times 145 \text{ l/osoba/deň} = 189\,080 \text{ l/deň} = 2,188 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $1\,304 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 32\,600 \text{ l/deň} = 0,377 \text{ l/s}$
- Výroba: $50 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 7\,500 \text{ l/deň} = 0,087 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $229\,180 \text{ l/deň} = 2,652 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná denná potreba vody $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 1,6$)

- Bytový fond: $2,188 \text{ l/s} \times 1,6 = 3,5 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,377 \text{ l/s} \times 1,6 = 0,603 \text{ l/s}$
- Výroba: $0,087 \text{ l/s} \times 1,6 = 0,139 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody spolu: $4,242 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná hodinová potreba vody $Q_h = Q_m \times k_h$ ($k_h = 1,8$)

- Bytový fond $3,5 \text{ l/s} \times 1,8 = 6,3 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť $0,603 \text{ l/s} \times 1,8 = 1,085 \text{ l/s}$
- Výroba: $0,139 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,25 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody spolu: $7,635 \text{ l/s}$

Predpokladaný počet obyvateľov na konci návrhového obdobia (v r. 2030): 1 595

Priemerná potreba vody v r. 2030 Q_{p2030}

- Bytový fond: $1\,595 \times 145 \text{ l/osoba/deň} = 231\,275 \text{ l/deň} = 2,677 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $1\,595 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 39\,875 \text{ l/deň} = 0,462 \text{ l/s}$
- Výroba: $550 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 82\,500 \text{ l/deň} = 0,955 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $4,094 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba vody v r. 2030 $Q_{m2030} = Q_{p2030} \times k_d$ ($k_d = 1,6$)

- Bytový fond: $2,677 \text{ l/s} \times 1,6 = 4,283 \text{ l/s}$

- Základná občianska vybavenosť: $0,462 \text{ l/s} \times 1,6 = 0,739 \text{ l/s}$
- Výroba: $0,955 \text{ l/s} \times 1,6 = 1,528 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody spolu: $6,55 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba vody v r. 2030 $Q_{h2030} = Q_{m2030} \times k_h$ ($k_h = 1,8$)

- Bytový fond: $4,283 \text{ l/s} \times 1,8 = 7,709 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,739 \text{ l/s} \times 1,8 = 1,33 \text{ l/s}$
- Výroba: $1,528 \text{ l/s} \times 1,8 = 2,75 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody spolu: $11,789 \text{ l/s}$

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m^3/r)	83 650	129 082
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	2,652	4,094
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	4,242	6,55
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	7,635	11,789

Posúdenie potreby akumulácie vody

Posúdenie potreby akumulácie pitnej vody vo vodojeme vychádza z výpočtu maximálnej dennej potreby vody: $6,55 \text{ l/s} = 565,92 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$. Minimálna potrebná miera akumulácie predstavuje 60 % z maximálnej dennej potreby, t.j. $339,55 \text{ m}^3$.

Súčasná akumulácia (250 m^3) vo vodojeme nepostačuje maximálnej návrhovej dennej potrebe vody. Navrhuje sa preto rozšírenie akumulácie o 250 m^3 . V prípade špecifických technologických požiadaviek výrobných prevádzok priemyselného parku je potrebné ďalšie zvýšenie tejto kapacity.

Návrh zásobovania pitnou vodou

Existujúce rozvody vody v zastavanom území obce je potrebné postupne rekonštruovať – náhradou pôvodných oceľových rúr rúrami z trvanlivejších materiálov (polyetylén). Zásobovanie nových obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná.

Potrúbie sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo výkrese „Verejnú technické vybavenie“.

Na zabezpečenie požadovaných tlakových pomerov vo vodovodnej sieti nie je potrebné realizovať osobitné opatrenia. Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené

vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomerových šachtách osadených na verejne prístupnom priestranstve. Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom projektovej dokumentácie nižšieho stupňa. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN.

Vodovodné potrubie bude okrem zabezpečovania potreby pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo slúžiť aj pre požiaru potrebu. Na vetvách budú osadené požiarne nadzemné hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

Zásobovanie navrhovaného priemyselného parku bude z prívodného potrubia od bývalej hydinyárne. V rámci priemyselného parku budú rozvodné potrubia vedené v trasách areálových komunikácií.

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

Obec Tomášovce má vybudovanú splaškovú kanalizáciu s čistením odpadových vôd. Kanalizácia bola budovaná od roku 1995. Kanalizácia je gravitačná z rúr PVC DN 300 (po ČOV) a DN 200 (od ČOV po výustný objekt). Splašková kanalizácia však nepokrýva časť obce severne od železnice, ktorá zahŕňa aj sídlisko. V tejto časti obce sa odpadové vody zhromažďujú do žump a sú likvidované individuálne vlastníkami jednotlivých nehnuteľností. Čistiareň odpadových vôd sa nachádza juhovýchodne od obce za futbalovým ihriskom. Po rekonštrukcii má kapacitu 1 200 E.O., ktorá je v súčasnosti využitá na 50%. Recipientom vyčistených odpadových vôd je Krivánsky potok.

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd sa vypočíta odvodením z výpočtu potreby pitnej vody podľa STN 75 6101:

- Počet obyvateľov na konci návrhového obdobia = EO_n : 1 595
- Priemerné denné množstvo splaškových vôd v r. 2030 $Q_{24} = Q_{p2030} = 4,094$ l/s
- Maximálne hodinové množstvo splaškových vôd v r. 2030 $Q_{h\ max} = Q_{24} \times k_{\max} = 4,094 \times 2,1 = 8,597$ l/s
- Minimálne hodinové množstvo splaškových vôd v r. 2030 $Q_{h\ min} = Q_{24} \times k_{\min} = 4,094 \times 0,6 = 2,456$ l/s

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	129 082
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	4,094
Max. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h \max}$ (l/s)	8,597
Min. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h \min}$ (l/s)	2,456

Návrh odvádzania splaškových vôd

Systém existujúcej kanalizácie obce sa zachováva. Navrhuje sa odkanalizovanie všetkých nových rozvojových lokalít a zostávajúcich častí zástavby, ktoré nie sú pokryté jednotnou kanalizáciou (na Riečnej ul. a Družstevnej ul.). V navrhovaných koridoroch miestnych komunikácií bude kanalizačné potrubie uložené zväčša pod vozovkou. V zelených pásoch bude kanalizácia vedená len v častiach, kde nebude kolidovať s existujúcimi plynovodnými a vodovodnými potrubiami, telefónnymi káblami a odvodňovacími rigolmi.

Všetky navrhované rozvojové plochy budú odkanalizované gravitačne. Stoková sieť bude z potrubí PVC DN 300 mm. Kanalizačné prípojky budú z PVC, jednoduché (DN 150) alebo združené (DN 200), realizované pripojením cez odbočku 300/150(200), pripojenie nehnuteľností bude cez revíziu šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Približné trasovanie jednotlivých stôk je znázornené v grafickej časti vo výkrese „Verejnú technické vybavenie“. Gravitačná kanalizácia je navrhnutá na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností. Minimálne prietoky boli smerodajné pre návrh minimálneho sklonu stôk z dôvodu zabezpečenia ich samočistiacej schopnosti. Podrobné technické riešenie odkanalizovania bude predmetom projektovej dokumentácie nižšieho stupňa.

Ochranné pásmo kanalizácie je podľa zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme je možná stavebná činnosť len so súhlasom prevádzkovateľa kanalizácie.

Odvádzanie odpadových vôd je potrebné riešiť v súlade s § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a NV SR č. 269/2010 Z.z., ktorými sa stanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov prečistenia odpadových vôd, vrátane podmienok pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku.

Vzhľadom na technickú náročnosť odvedenia splaškových vôd zo zástavby na ľavom brehu Krivánskeho potoka do existujúcej čistiarene odpadových vôd, sa vymedzuje rozvojová plocha č. 11 pre novú čistiareň odpadových vôd s kapacitou 500 E.O. Odkanalizovanie navrhovaného priemyselného parku bude do samostatnej čistiarene odpadových vôd, ktorá je navrhovaná v rámci rozvojovej plochy č. 15.

Odvádzanie dažďových vôd

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch rodinných domov a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom je stanovený záväzný regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch.

Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií, resp. vybudovaním delenej dažďovej kanalizácie s vypúšťaním do recipientu.

Väčšie spevnené plochy by sa mali byť budované z priepustných povrchov vytvorených zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. To sa týka hlavne odstavných a manipulačných plôch v navrhovanom priemyselnom parku. Technické riešenie, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii. Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku zo zastavaného územia obce a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavných plôch, budú tieto vody prečistené zachytením plávajúcich látok, resp. osadením lapačov na zachytávanie ropných látok.

Hydromelioračné zariadenia

Na základe údajov Hydromeliorácií š.p. Bratislava sú na poľnohospodárskej pôde v katastrálnom území vybudované hydromelioračné opatrenia (závlahy a odvodnenia):

- Závlaha pozemkov Tomášovce (e.č. 5305 154), s celkovou výmerou 941 ha a čerpacia stanica Tomášovce (e.č. 5305 154 003)
- odvodňovací kanál Za štrekou (e.č. 5305 167 001) v rámci stavby Odvodnenie pozemkov Tomášovce, s celkovou dĺžkou 0,248 km
- odvodňovací kanál Ostredky(e.č. 5305 090 019) v rámci stavby Odvodnenie pozemkov Divín – Breznička, s celkovou dĺžkou 0,46 km
- odvodňovací kanál krytý (e.č. 5305 224 001) v rámci stavby Odvodnenie pozemkov Tomášovce III., s celkovou dĺžkou 0,69 km

Väčšina hydromelioračných zariadení bola vybudovaná v rokoch 1975 – 1980 a sú prevažne nefunkčné.

Trasy závlahových potrubí návrh v zásade rešpektuje. Na preloženie sa navrhujú tri úseky, ktoré kolidujú s navrhovanými rozvojovými plochami č. 1, 2, 9 a 15.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody VN

Riešeným územím prechádza koridor vedenia VVN 110 kV č. 7883 Lučenec – Lieskovec – asi 0,3 km juhozápadne od zastavaného územia obce Tomášovce.

Obec Tomášovce je zásobovaná elektrickou energiou z elektrizačnej siete SSE a. s. – odbočkami zo vzdušného vedenia VN 22 kV č. 369, ktoré je okolo obce zokruhované. Zásobovanie zastavaného územia obce je zabezpečované prostredníctvom distribučných transformačných staníc 22/0,42 kV. Z kmeňového vedenia sú zo západnej strany obce vonkajšie elektrické vedenia rozvetvené do prípojok k transformačným staniciam. Transformačné stanice sú rozmiestnené rovnomerne po okraji zastavaného územia obce a vo výrobnom území. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám obce a výrobných areálov.

Tab.: Výkony transformačných staníc v k.ú. Tomášovce

Označenie	Umiestnenie	Výkon v kVa	Vlastník
TS 1-369	motorest	75	
TS 2-369	hyd. závody	630	
TS 3-369/203		400	
TS 4-369	rybník	100	SSE
TS 5-369	Ostredky	250	SSE
TS 6-369	Obec 1	250	SSE
TS 7-369	Obec PD	0	SSE
TS 8-306	PD2	400	
TS 9-306	PD1	400	
TS 10-369	IBV	250	SSE
TS 11-369	bytovky	250	SSE
TS 12-369	achp	200	
TS 13-369	závlaha	400	
TS 14-427/231		3x1000	
TS 15-427	Reg. stanica plynu	50	
TS 16-427	ŽSR	400	
TS 17-427	Váhostav	0	

Zdroj: SSE

Výpočet energetickej bilancie

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. V navrhovanom priemyselnom parku je spotreba elektrickej energie odhadovaná, nakoľko

v súčasnosti nie je známy druh budúcich výrobných prevádzok. Na základe maximálnych kapacít navrhovaných rozvojových plôch potom bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 375 kW (bez návrhu rozšírenia výrobného územia). Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Č. plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	36 b.j.	110
2	–	10
3, 4, 5	16 b.j.	55
6	10 b.j.	35
7	4 b.j.	12
8	13 chát	7
9	13 b.j.	44
10	24 b.j.	76
11	–	5
12, 13	–	10
14	–	5
15	–	1000
16	–	10
prieluky	8 b.j.	26
Spolu		1405

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce trafostanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Navrhované riešenie počíta so zvyšovaním inštalovaného výkonu niektorých existujúcich transformačných staníc, ako aj so zriadením nových transformačných staníc. Navrhované distribučné transformačné stanice budú pripojené navrhovanými zemnými káblami VN 22 kV na nadradenú elektroenergetickú sústavu.

Pre zásobovanie rozšírenia obytného územia sa navrhuje nová transformačná stanica s označením TS A. Pre rozvojové plochy č. 1, 2 bude slúžiť navrhovaná TS A s transformátorom o výkone 400 kVA. Rozvojové plochy č. 9, 10 budú zásobované z existujúcich transformačných staníc TS 10 a TS 11, za predpokladu zvýšenia ich výkonu z 250 kVA na 400 kVA. Rozvojové plochy č. 3, 4, 5, 6, 7 využijú existujúcu transformačnú stanicu TS 6, za predpokladu zvýšenia výkonu transformátora na 400 kVA. Pre rozvojovú plochu č. 8 bude postačovať kapacitná rezerva transformačnej stanice TS 4.

Značné nároky na spotrebu elektrickej energie budú vyplývať z návrhu rozšírenia výrobného územia. Nároky rozvojových plôch č. 12, 13, 14 budú pokryté z existujúcich transformačných staníc v príslušných výrobných areáloch. V navrhovanom priemyselnom parku nie je účelné navrhovať počet a presné rozmiestnenie transformačných staníc, nakoľko nie sú presne známe nároky na spotrebu elektrickej energie.

Navrhovaná výstavba v rozvojovej ploche č. 1 koliduje s existujúcim vonkajším vedením VN 22 kV. Vedenie sa zruší a nahradí káblovým vedením medzi areálmi AGROTOM, s.r.o. a PRP, s.r.o. Z tohto vedenia sa napojí aj navrhovaná transformačná stanica TS A.

Pri výstavbe je nutné rešpektovať ochranné pásma elektrických zariadení v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. a príslušné normy STN.

Rozvody NN

Navrhované rozvody NN budú vedené v zemných káblových ryhách káblami typu AYKY. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovolený úbytok napätia. V jednotlivých rozvojových plochách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skriniach, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

Všetky ulice sú pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Verejné osvetlenie je realizované novými LED svietidlami upevnenými prevažne na stožiaroch elektrických vedení NN.

Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových plochách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Na vonkajších rozvodoch budú umiestnené kužeľové stožiare verejného osvetlenia, s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

Obec Tomášovce je plynofikovaná. Vysokotlakový plynovod Lučenec – Lieskovec dimenzie DN 300 a s pretlakom PN 64 je vedený južne od cesty I/16. Z tohto plynovodu je pri križovatke ciest vysadená vysokotlaková prípojka DN 100, na ktorú sú cez regulačné stanice plynu napojené výrobné areály a samotná obec.

V obci Tomášovce sú strednotlakové rozvody plynu z polyetylénových rúr o prevádzkovom pretlaku zemného plynu do 100 kPa, ktoré zabezpečujú dodávku zemného plynu k jednotlivým odberateľom v obci. Uličné rozvody majú menovitú svetlosť DN 100, DN 80. Potrubia sú vedené po okrajoch miestnych komunikácií a v zelených pásoch. Rozvody potenciálne umožňujú napojenie všetkých domácností a objektov v zastavanom území obce.

Výpočet potreby plynu

Potreba plynu je pre rozvojové plochy s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N_{IBV} \times HQ_{IBV})$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N_{IBV} \times RQ_{IBV})$

(N_{IBV} = počet odberateľov v kategórii domácnosť – IBV, HQ_{IBV} = max. hodinový odber pre IBV, RQ_{IBV} = max. ročný odber pre IBV).

Potreba zemného plynu bola vypočítaná podľa usmernení Príručky SPP pre spracovateľov generelov a štúdií plynofikácie lokalít a Technických podmienok SPP z r. 2012. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu TÚV. Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 2. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu TÚV. $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Potreba plynu bola vypočítaná pre navrhované rozvojové plochy s obytnou funkciou a priemyselný park. Takto vypočítaný prírastok ročnej spotreby zemného plynu je $309\,175 \text{ m}^3/\text{hod}$. V rozvojových plochách športu a rekreácie je možné uvažovať s napojením na rozvody zemného plynu len v prípade prevádzok s celoročnou prevádzkou. Napojenie chatovej osady na rozvody plynu sa nenavrhuje.

Pre potreby priemyselného parku (rozvojová plocha č. 15) je potrebné uvažovať so samostatnou regulačnou stanicou plynu. VTL prípojka k navrhovanej regulačnej stanici bude vysadená priamo z VTL plynovodu DN 300 Lučenec – Lieskovec.

Uskutočnenie investičných opatrení na zníženie energetickej spotreby pri výrobe tepla a zvyšujúci sa podiel alternatívnych palív zníži prírastok spotreby zemného plynu oproti výpočtu na základe kapacít rozvojových plôch. Predpokladaný prírastok spotreby zemného plynu preto bude predstavovať len 60 – 80% z vypočítaného maximálnemu prírastku.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo plochy	Kapacita	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/hod)
1	36 b.j.	50,4	87300
3	7 b.j.	9,8	16975
4	4 b.j.	5,6	9700
5	5 b.j.	7	12125
6	10 b.j.	14	24250
7	4 b.j.	5,6	9700
9	13 b.j.	18,2	31525
10	24 b.j.	33,6	58200
15	-	23	40000
prieluky	8 b.j.	11,2	19400
Spolu		178,4	309175

Návrh riešenia zásobovania plynom

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v rozvojových plochách s obytnou funkciou a s výrobnou funkciou.

Potrubia rozšírovaného plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne v plochách komunikácií, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnu v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Skrinky s meračmi spotreby plynu budú osadené v oplotení každého odberateľa.

Pri realizácii výstavby sa vyžaduje dodržiavanie ochranných a bezpečnostných pásiem plynárenských zariadení, v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. Ochranné i bezpečnostné pásmo plynovodu sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

Zásobovanie teplom

Väčšina domácností, objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TÚV aj naďalej využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiteľu potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou. Tiež možno predpokladať, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TÚV.

Výhľadovo je žiaduce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje. Do roku 2030 je reálny predpoklad dosiahnuť 20%-ný podiel alternatívnych zdrojov na výrobe tepla. V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biologický odpad. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu v obci. Ich implementáciu môže urýchliť ďalší rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Miestna telekomunikačná sieť obce je zabezpečená prevažne vzdušným vedením, v niektorých uliciach zemnými káblami. Diaľkový optický telekomunikačný kábel a telekomunikačné káble spoločnosti Slovak Telekom, a.s. vedú popri ceste I/16 v smere Zvolen – Lučenec. Telekomunikačný objekt ATÚ je situovaný v budove pošty. Návrh riešenia rešpektuje existujúce trasy telekomunikačných káblov. Neuvažujeme s ich prekládkou ani s inými zásahmi, odporúča sa však ich zakabelizovanie.

Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové plochy. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku.

Potreba TS bola na základe uvažovaného nárastu počtu obyvateľov a nebytových prevádzok určená nasledovne:

- trvale obývané byty (podľa návrhu): 510+111 p.p.
- občianska vybavenosť: 10+3 p.p.
- výroba: 5+30 p.p.
- celková návrhová potreba TS: 669 p.p.

Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž cestných komunikácií, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami. Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, káblová televízia, rýchly internet.

Územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile a O2. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov.

Alternatívne môžu byť telekomunikačné služby poskytované bezdrôtovou technológiou. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti nie je v tejto dokumentácii

účelné podrobné technické riešenie. Prípadné nové vysielacie zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) by sa nemali neumiestňovať v obytnom území ani v centrálnej zóne obce.

V celej obci sú vybudované vedenia miestneho rozhlasu. Vysielacia ústredňa obecného rozhlasu je v budove obecného úradu. Nedávno boli verejné priestranstvá pokryté kamerovým monitorovacím systémom. Z hľadiska rozvoja infraštruktúry informačných sietí odporúčame uskutočniť rekonštrukciu miestneho rozhlasu. Rozvody miestneho rozhlasu sa vybudujú aj v navrhovaných rozvojových plochách.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

2.13 Konceptia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Znečistenie ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Lučenec ani riešené územie medzi zaťažené oblasti. Hlavný zdroj znečistenia ovzdušia je líniového charakteru – doprava na ceste I. triedy č. I/16, ktorej intenzita stále narastá. Znečisťujúcimi látkami sú prevažne prchavé organické látky.

V rámci okresu Lučenec došlo vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok v posledných rokoch k výraznému poklesu. Dôvodom tohto vývoja je ukončenie výroby prevádzok s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok a pokračujúca plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov. V obci Tomášovce sa nachádzajú miestne zdroje znečisťovania ovzdušia – farma dojníc spoločnosti AGROTOM, s.r.o. a drevospracujúca prevádzka PRP, s.r.o.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Najväčším znečisťovateľom vôd v Krivánskom potoku bol zaniknutý podnik Lovinit Lovinobaňa. Zdrojom znečistenia vody a pôdy sú ďalej splaškové odpadové vody zo žúmp a septikov, v obciach situovaných pri Krivánskom potoku, v ktorých nie je vybudovaná kanalizácia.

Na stanici Lučenec–sever je kvalita vody Krivánskeho potoka v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu (A) zaradená do III. triedy. V skupine ukazovateľov B (základné fyzikálno-chemické ukazovatele) patrí do V. triedy kvality. V skupine C (nutrienty) je

zaradená do I. triedy kvality. V skupine D (biologické ukazovatele) podľa počtu koliformných baktérií patrí do V. triedy kvality.

Zaťaženie prostredia hlukom

Hlavným zdrojom hluku je intenzívna doprava na ceste I. triedy č. I/16 Zvolen – Lučenec. Cesta je od okraja zastavaného územia vzdialená 1,2 km, nezasahuje preto obytné územie. Hlukovú záťaž obytného územia spôsobuje hlavne železničná doprava na trati Zvolen – Lučenec – Košice. Obytné územie je situované bezprostredne po oboch stranách železnice.

Vodná a veterná erózia

Vodná erózia lokálne v malej miere postihuje strmšie svahy so sklonom nad 5°, ktoré sú využívané ako orná (poľnohospodárska) pôda a preto sú nedostatočne chránené vegetáciou. K veternej erózii pôd dochádza len zriedkavo na pôdach bez vegetácie. Keďže v území prevládajú stredne ťažké a ťažké pôdy, je vo všeobecnosti pôsobenie veternej erózie nevýrazné.

Radiačné zaťaženie

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná. Väčšina zastavaného územia obce, s výnimkou severovýchodného okraja obce spadá so územia s nízkym radónovým rizikom.

Skládky odpadov

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území 3 bývalé drobné skládky odpadu, z toho 1 upravenú a 1 odvezenú. Skládky sú situované pri ceste III. triedy smerom na Halič. Skládky odpadov je potrebné úplne asanovať a rekultivovať.

Odpadové hospodárstvo

Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci. Je tu zavedený separovaný zber odpadu pre papier, sklo a plasty. Drobný stavebný odpad sa zbiera do veľkých kontajnerov.

Zberný dvor bude riešený v rámci regionálneho systému zberu separovaného odpadu mimo riešeného územia. Kompostovisko bude prevádzkované v rámci existujúceho hospodárskeho dvora na Riečnej ul. (v regulačnom bloku V3). Ďalej odporúčame rozširovať separovaný zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja. V obci je potrebné rozmiestniť zberné nádoby na zber separovaného odpadu a zabezpečovať kompostovanie biologického odpadu.

Navrhované opatrenia

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- pri obhospodarovaní pozemkov využívať všetky známe formy protieróznej ochrany – organizačné opatrenia (veľkosť, tvar pozemkov), agrotechnické opatrenia (orba po vrstevnici, zvýšenie podielu bezorbového obrábania pôdy, obmedziť pestovanie širokosiaty ch plodín), biologické opatrenia (pásové pestovanie plodín, zatrávňovanie, zalesňovanie), technické opatrenia (záchytné, zberné, zvodné priekopy, prielohy)
- udržiavať existujúcu líniovú zeleň a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou a protieróznou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov na medziach a popri poľných cestách
- zabezpečovať bežnú údržbu na vodných tokoch a realizovať stabilizáciu brehov vodných tokov
- zachovať, resp. založiť brehové spoločenstvá vodných tokov a nárazníkovú zónu s trvalými trávnyimi porastmi za účelom eliminácie bezprostredného kontaktu vodných tokov s poľnohospodárskou pôdou a zastavaným územím obce
- zabezpečovať starostlivosť o lúky a trvalé trávne porasty kosením alebo prostredníctvom pastevného chovu
- zvýšiť podiel rozptýlenej stromovej a krovinnej vegetácie na trvalých trávnych porastoch (mozaikových štruktúr) s cieľom zvýšenia retenčnej schopnosti krajiny a prevencie povodní
- chrániť kvalitu pôdy – obmedzením použitia chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva a na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- výsadba plôch a pásov izolačnej zelene na hraniciach výrobných areálov a ich navrhovaných rozšírení
- výsadba pásov izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- revitalizovať a dosadiť líniovú zeleň pozdĺž poľných ciest a účelových ciest mimo zastavaného územia obce
- zvýšiť podiel zhodnocovaného odpadu v zmysle cieľov programu odpadového hospodárstva obce a kraja

- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a úplné odstránenie všetkých divokých skládok
- netolerovať v území zaburinené plochy – ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; landom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilnenie ekologickej osvetly medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- dobudovanie splaškovej kanalizácie v celej obci
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia – a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídle

- revitalizovať a parkovo upraviť plochy zelene v zastavanom území obce, osobitne v centrálnej zóne obce
- doplnenie a revitalizácia líniovej zelene a zelených pásov v existujúcich uliciach, najmä na Partizánskej, Školskej a Zelenej ul.
- vypracovať samostatnú štúdiu riešenia zelene na verejných priestranstvách, resp. generel zelene
- postupné nahradenie alergénnych drevín vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- postupné nahradenie kompozične a krajinársky nevhodných drevín (najmä ihličnatých drevín – smrek tuja) na verejných priestranstvách okrasnými listnatými drevinami
- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach

Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

- preferovať organické kompozičné princípy pri rozmiestňovaní líniovej zelene
- zabezpečiť vysokú druhovú a štruktúrnu variabilitu stromoradií a líniovej zelene

- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy (ornej pôdy, trvalých trávnych porastov) výsadbou líniovej zelene a rozptýlenej stromovej a krovinovej vegetácie formou drobnej mozaiky
- zachovať a formovať vegetáciu kontaktnej zóny sídla a krajiny

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastrálnom území obce Tomášovce sú evidované nasledovné nerastné ložiská, ktoré je potrebné rešpektovať:

- výhradné ložisko Halič – Kopáň, žiaruvzdorné íly (617), s určeným dobývacím priestorom a chráneným ložiskovým územím pre LB MINERALS, s.r.o. Horní Bříza
- výhradné ložisko Halič – Kopáň, keramické íly (393), s určeným dobývacím priestorom a chráneným ložiskovým územím pre LB MINERALS, s.r.o. Horní Bříza
- výhradné ložisko Stará Halič, keramické íly (392), s určeným dobývacím priestorom a chráneným ložiskovým územím pre REGOS, s.r.o. Lučenec
- ložisko nevyhradeného nerastu Halič – Kopáň, tehliarske suroviny (4127)

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V riešenom území si zvýšenú ochranu vyžadujú tieto plochy:

- plochy navrhované na biocentrá a biokoridory

2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepôdohospodárske účely

Poľnohospodárska pôda má rozhodujúci podiel na celkovej výmere katastrálneho územia. Navrhujú sa prevažne zábery poľnohospodárskej pôdy. Zábery lesných pozemkov sa predpokladajú len v chatovej osade pri vodnej nádrži v rozsahu rozvojovej plochy č. 8.

Z hľadiska pôdných typov sú v riešenom území vyvinuté dva typy pôd. Pozdĺž vodných tokov sa vyvinuli pásy fluvizemí. Na pahorkatine a sprašiach vznikli pseudogleje a luvizeme.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom

území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu BPEJ/skupiny kvality pôdy):

- fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké) – 0411002/6
- fluvizeme glejové, ťažké – 0412003/6
- pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké) – 0457002/6, 0457202/6, 0557202/6, 0557002/6
- luvizeme pseudoglejové a pseudogleje, erodované na výrazných svahoch: 12-25° stredne ťažké, ťažké – 0558682/9

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

V zmysle prílohy č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z.z. sa okolo zastavaného územia obce nachádzajú výlučne najkvalitnejšie pôdy v príslušnom katastrálnom území. Nie je preto možné vylúčiť zábery týchto pôd. Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhované na pôde 6. skupiny kvality. Podľa druhu pozemku ide zväčša o ornú pôdu, v menšej miere sa výstavba plánuje na trvalých trávnych porastoch a v zastavanom území aj v záhradách.

V doterajšej územnoplánovacej dokumentácii (zmeny a doplnky ÚPN SÚ č. 1 a 2) boli navrhované rozsiahle plochy pre priemyselný park s výmerou 100 ha. Pre tieto plochy bol vydaný súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zábery a iné zábery. V návrhu novej územnoplánovacej dokumentácie ako kompenzáciu nových záberov v iných lokalitách navrhujeme podstatnú redukciu plochy navrhovaného priemyselného parku (rozvojová plocha č. 15) na 54,14 ha. Pre zvyšnú plochu sa navrhuje zrušiť udelený súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zábery a iné zábery.

Pre rozšírenie výrobného územia naopak navrhujeme využiť zvyškové plochy trvalých trávnych porastov medzi existujúcimi výrobnými areálmi AGROTOM, s.r.o. a PRP, s.r.o., ktoré sú pre fragmentáciu menej vhodné na obhospodarovanie. Ide o rozvojové plochy č. 12, 13.

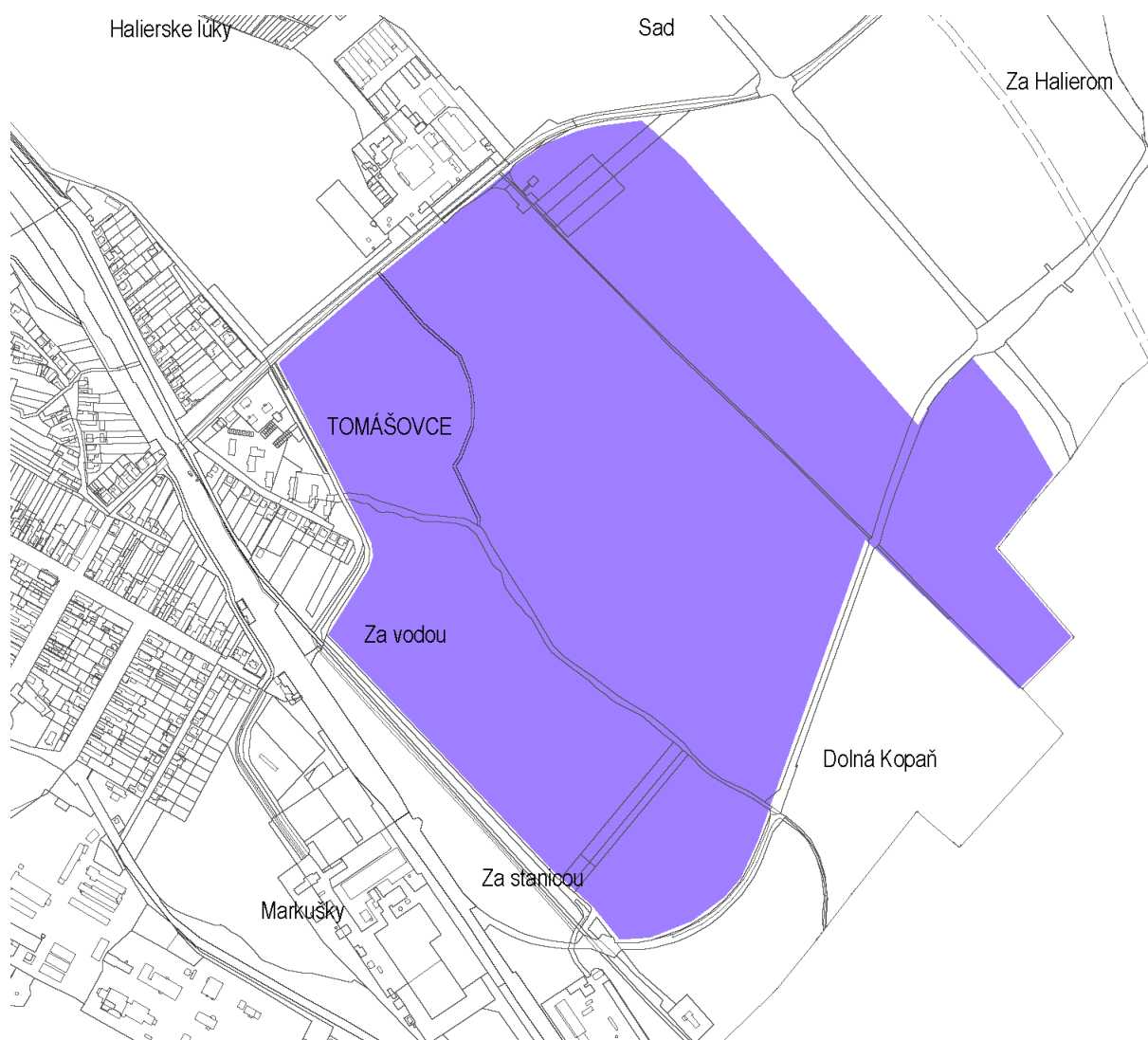
Plánovaná výstavba priemyselného parku, ako aj rozširovanie výroby v existujúcich podnikoch, vyvoláva potrebu plôch pre obytnú výstavbu. Nakoľko v obci sa nachádza len minimálny počet voľných prieluk pre výstavbu rodinných domov a využitie väčších záhrad v zastavanom území obce v súčasnosti naráža na komplikované vlastnícke vzťahy, sú nutné nové zábery poľnohospodárskej pôdy mimo zastavaného územia obce. V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené väčšie kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na existujúce zastavané územie. Z hľadiska vlastníckych vzťahov predstavuje jednoznačne najvhodnejšiu lokalitu pre rozšírenie obytného územia rozvojová plocha č. 1. Výhodou rozvojových plôch č. 7, 9 a 10 je skutočnosť, že doplnením druhej strany zástavby pozdĺž existujúcich komunikácií dôjde k efektívnejšiemu využitiu infraštruktúry.

Reálny záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným predbežným bilanciam nižší, a to asi o 40%. Predpokladá sa, že vynímané budú len zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na 1 rodinný dom bude pripadať suma zastavaných a spevnených plôch cca 200 m².

Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy. Vytýpané boli aj výhľadové plochy – ako rezerva pre rozšírenie obytného územia. Tieto plochy nebudú do konca návrhového obdobia zastavované a dovedy budú ponechané ako súčasť poľnohospodárskej pôdy.

Obr.: Pôvodne navrhovaný rozsah priemyselného parku podľa zmien a doplnkov č. 1 a 2 ÚPN SÚ Tomášovce

Pre navrhovanú rýchlostnú cestu R2, úseky Kriváň – Lovinobaňa a Lovinobaňa – Ožďany už bolo vydané právoplatné územné rozhodnutie s vyňatím poľnohospodárskej pôdy. Zámer výstavby rýchlostnej cesty R2 a príslušného odpočívadla (rozvojová plocha č. 16) nie je preto zaradený do nasledujúceho prehľadu.

Lokality pre výstavbu a plochy s predpokladom záberov poľnohospodárskej pôdy sú zakreslené v grafickej časti vo „Výkrese perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepôdohospodárske účely“.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Prehľad o štruktúre poľnohospodárskej pôdy v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepôdohospodárske účely

Lok. číslo	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpok. výmera poľn. pôdy		Uživ. poľnoh pôdy	Vybud. hydrom zariad.	Časová etapa realiz.	Iná inform	
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ výmera ha					
1	k.ú. Tomášovce	bývanie	6,17	6,17	0457002/6.	6,17	FO	závlahy	I.	
2	k.ú. Tomášovce	šport	1,68	1,68	0457002/6.	1,19	FO	závlahy	I.	VPS
3	k.ú. Tomášovce	bývanie	0,78	0,78	0412003/6.	0,78	FO	–	II.	v ZÚO
4	k.ú. Tomášovce	bývanie	0,56	0,56	0412003/6.	0,56	FO	–	II.	v ZÚO
5	k.ú. Tomášovce	bývanie	1,02	1,02	0412003/6.	1,02	FO	–	II.	v ZÚO
6	k.ú. Tomášovce	bývanie	1,12	1,12	0412003/6.	1,12	FO	–	II.	v ZÚO
7	k.ú. Tomášovce	bývanie	0,44	0,44	0411002/6.	0,44	FO	–	I.	
9	k.ú. Tomášovce	bývanie	2,15	2,15	0411002/6.	2,15	FO	závlahy	I.	
10	k.ú. Tomášovce	bývanie	2,54	2,42	0411002/6.	2,42	FO	závlahy	I.	Schvál.
11	k.ú. Tomášovce	ČOV	0,19	0,17	0411002/6.	0,17	FO	–	I.	VPS, v ZÚO
12	k.ú. Tomášovce	výroba	2,33	2,33	0411203/6. 0465212/6.	2,26 0,07	FO	–	I.	

Lok. číslo	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpok. výmera poľn. pôdy		Uživ. poľnoh pôdy	Vybud. hydrom zariad.	Časová etapa realiz.	Iná inform	
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ výmera ha					
13	k.ú. Tomášovce	výroba	4,63	4,63	0411203/6. 0465212/6. 0412003/6.	1,90 2,27 0,46	FO	–	I.	
14	k.ú. Tomášovce	výroba	2,18	2,18	0457202/6. 0457002/6.	0,67 1,51	FO	–	I.	
15	k.ú. Tomášovce	výroba	54,14	54,14	0457002/6. 0411002/6. 0457202/6.	50,19 3,58 0,37	FO	závlahy	II.	Schvál.
prieluky	k.ú. Tomášovce	bývanie	0,48	0,48	0411002/6. 0412003/6.	0,30 0,18	FO	–	I.	v ZÚO

Vysvetlivky:

VPS – verejnoprospešná stavba

ZÚO – zastavané územie obce

Schvál. – udelený súhlas v rámci zmien a doplnkov ÚPN SÚ Tomášovce č. 1, 2

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie nepredpokladá žiadne negatívne environmentálne dôsledky. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry návrh rozšírenia splaškovej kanalizácie, ako aj plynofikácie v nových rozvojových plochách prispeje k udržaniu kvality vody a ovzdušia. Plánovaná výstavba rýchlostnej cesty R2 nenaruší existujúcu zástavbu ani by nemala negatívne ovplyvniť životného prostredie v obci, podstatne však zlepší dopravnú dostupnosť obce.

Nárast počtu obyvateľov obce a výmery zastavaných plôch a z toho vyplývajúci potenciálny tlak na životné prostredie bude eliminovaný uplatnením stanovených zásad a záväzných regulatívov. Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie územia s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúcu interferenciu jednotlivých urbanistických funkcií. Okrem toho sa požaduje výsadba plôch a pásov izolačnej zelene na hraniciach výrobných areálov a ich navrhovaných rozšírení, čo by malo eliminovať negatívne vplyvy na obytné územie.

Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z priemetu konkrétnych

opatrení krajinnoekologického plánu (výsadba zelene, dobudovanie kostry ekologickej stability – MÚSES, opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny atď.).

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie počíta s dostatočnými kapacitami rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov a tak obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie.

Návrh revitalizácie verejných a oddychových priestranstiev, rozšírenie možností pre šport a rekreáciu bude mať pozitívne sociálne dopady. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a podporí identifikáciu obyvateľov s obcou.

V prípade naplnenia predpokladov prírastku počtu obyvateľov dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov. Zvýšenie počtu obyvateľov rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu.

Rozvojom obce sa vytvoria predpoklady pre optimalizáciu a racionalizáciu využitia infraštruktúry, ekonomického potenciálu obce, zvlášť efektívnejším využívaním existujúcich objektov. Rozvoj hospodárskej základne sa zákonite pozitívne premietne aj v sociálnej oblasti.

Územno-technické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhovaná výstavba v nových rozvojových plochách si vyžiada nároky na vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie, strednotlakových rozvodov plynu, sekundárnych elektrických rozvodov, prípadne telekomunikačných rozvodov. Pre zabezpečenie dopravného prístupu do nových rozvojových plôch je potrebné vybudovanie miestnych obslužných komunikácií a upokojených komunikácií.

Pri projektovaní stavieb je nutné zohľadňovať všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v zmysle § 56 – 58 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

3. ZÁVÄZNÁ ČASŤ RIEŠENIA

Závazná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia (vrátane určenia prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých plôch a intenzity ich využitia)
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Z grafickej časti sú súčasťou záväznej časti výkresy č. 2 a 3 „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia“ v mierke 1: 5 000 pre zastavané územie obce a v mierke 1: 10 000, ktorý pokrýva celé katastrálne územie.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

- rešpektovať územné limity rozvoja – dopravné koridory, nadradené siete technickej infraštruktúry
- rozvinúť pôsobenie hlavnej kompozičnej osi (Partizánska ul., Železničná ul.) a sekundárnej kompozičnej osi (Školská ul. a ul. SNP)
- formovať centrálnu zónu obce na hlavnej kompozičnej osi a sekundárnej kompozičnej osi

- zachovať pôvodné zastavovacie štruktúry a rešpektovať vidiecky charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov
- revitalizovať verejné priestranstvá a plochy verejnej zelene v obci, vrátane ich komplexného urbanisticko-architektonického dotvorenia
- zachovať kompaktný pôdorys obce a charakteristickú geometricky pravidelnú uličnú sieť
- vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných prielukách
- novú výstavbu časovo koordinovať a preferovať aditívny princíp rozvoja, aby nevznikali samostatné enklávy mimo zastavaného územia
- samostatne stojace rodinné domy budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 600 m²
- na kompozičných osiach, t.j. na Partizánskej, Železničnej, Školskej ul. a ul. SNP pri prestavbe objektov a novej výstavbe dodržať stavebnú čiaru v pôdorysnej stope súčasnej uličnej zástavby
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia podľa vymedzených regulačných blokov
- rozšíriť zastavané územie podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- rezervovať koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využitia

- nové plochy pre bývanie umiestniť predovšetkým na južný a severný okraj obce
- rekreačné aktivity rozvíjať vo väzbe na Tomášovský rybník (vodnú nádrž Tomášovce), ako aj medzi Krivánskym potokom a rybníkom (vodnou nádržou)
- vybudovať športovo-oddychový areál v novej polohe pri cintoríne
- dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie
- vybudovať priemyselný park regionálneho významu v lokalite medzi železničnou traťou a cestou I/16
- revitalizovať a intenzifikovať existujúce výrobné areály a umožniť ich prípadné rozšírenie
- živočíšnu výrobu koncentrovať v hospodárskom dvore spoločnosti AGROTOM
- koncentrovať zariadenia občianskeho vybavenia celoobecného významu do centrálnej zóny obce

Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

Maximálna výška zástavby

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálnu výšku zástavby je prípustné prekročiť o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s max. 1 využiteľným podkrovným podlažím. Regulatív je stanovený len pre zastavané územie a územie s predpokladom lokalizácie zástavby; neplatí pre technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

- 1 nadzemné podlažie – v regulačných blokoch R1, R3
- 2 nadzemné podlažia – v regulačných blokoch B1, C1, C2, R2, V2
- 3 nadzemné podlažia – v regulačných blokoch V1, V3, V4, V5
- 5 nadzemných podlaží – v regulačnom bloku B2

Maximálna intenzita využitia územia

Intenzita využitia územia je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív sa vzťahuje na regulačný blok ako celok, nie na jednotlivé pozemky. Regulatív minimálnej intenzity využitia územia nie je stanovený.

- maximálne 40% – regulačné bloky B1, C1, V1, V2, V3, V4, V5
- maximálne 30% – regulačné bloky B2, C2
- maximálne 15% – regulačné bloky R1, R2
- maximálne 5% – regulačné bloky Z1, R3

Minimálny podiel nespevnených plôch

Minimálny podiel nespevnených plôch je vyjadrený ako podiel nespevnenej plochy a plochy pozemku, násobený číslom 100. Nespevnenou plochou sa rozumie zatravnená plocha alebo záhrada, chodníky a odstavné plochy pokryté štrkom, pieskom alebo inými priepustnými materiálmi. Vzťahuje sa na regulačný blok ako celok, nie na jednotlivé parcely. Regulatív je stanovený pre vybrané regulačné bloky, kde sa predpokladá budovanie väčších manipulačných / odstavných spevnených plôch.

- minimálne 30% - regulačné bloky C2, V5

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Architektonické regulatívy

Architektonické regulatívy sú stanovené pre regulačný blok C1. Regulatívy sa vzťahujú na výstavbu nových objektov a na zásadné prestavby existujúcich objektov:

- tvar striech: sedlové strechy so sklonom od 35° do 50°, so štítom orientovaným do ulice
- oplotenie pozemkov rodinných domov: súvislé nepriehľadné steny maximálne do výšky 1 m; vyššie konštrukcie oplotení môžu byť len priehľadné do výšky 1,5 m z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. n) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k funkčnej územnej zóne (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové celky regulácie – regulačné bloky (plochy s predpokladom lokalizácie zástavby, vrátane existujúcich zastavaných plôch) a krajinnoekologické komplexy (plochy bez predpokladu lokalizácie zástavby).

Uvedené priestorové celky regulácie sú v grafickej časti dokumentácie vymedzené hranicou a označené kódom.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie (B)

B1: Bývanie v zástavbe rodinných domov

Charakteristika:

- Blok tvoria zväčša rodinné domy postavené od 2. polovice 20. storočia s minimálnym zastúpením architektonicky hodnotných objektov. V existujúcom obytnom území sa predpokladá zachovanie existujúcej zástavby, ako aj rekonštrukcia (vrátane rozširovania, nadstavieb) rodinných domov. Je tu prípustné zastúpenie menších prevádzok základnej občianskej vybavenosti a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, v odôvodnených prípadoch aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Okrem vymedzených nových rozvojových plôch je výstavba nových rodinných domov možná ako náhrada existujúcich objektov, na voľných prielukách.

Vymedzenie:

- existujúca zástavba rodinných domov s výnimkou centrálnej zóny obce podľa vymedzenia v grafickej časti
- nové rozvojové plochy č. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v rodinných domoch**

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- základná občianska vybavenosť miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie) do 200 m² zastavanej plochy
- bývanie v bytových domoch – do 30% bytového fondu a len v nových rozvojových plochách
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 200 m² zastavanej plochy
- ihriská a oddychové plochy pre rezidentov

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba (okrem drobného chovu do 1 veľkej dobytčej jednotky)
- priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu

- stavby pre individuálnu rekreáciu
- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

B2: Bývanie v zástavbe bytových domov

Charakteristika:

- Blok predstavuje existujúcu zástavbu bytových domov na Družstevnej ul.

Vymedzenie:

- existujúce bytové domy na Družstevnej ul.
- nová rozvojová plocha č. 10

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v bytových domoch**

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- základná občianska vybavenosť miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie) do 500 m² zastavanej plochy
- ihriská a oddychové plochy pre rezidentov

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie v rodinných domoch
- výroba akéhokoľvek druhu, vrátane drobného výrobu
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie (C)

C1: Centrálna zóna obce

Charakteristika:

- V hlavnom uzlovom priestore sa zachovávajú a dobudujú zariadenia komerčnej a nekomerčnej vybavenosti, ako aj verejné priestranstvá s vysokými nárokmi na estetickú kvalitu. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využitia

a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov.

Vymedzenie:

- centrálna zóna obce podľa vymedzenia v grafickej časti

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **zmiešané územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- občianska vybavenosť (služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, kultúra, administratíva, zdravotníctvo, školstvo)
- bývanie v rodinných domoch
- bývanie v bytových domoch

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba (okrem drobného dobytka do 1 veľkej dobytčej jednotky)
- priemyselná výroba a sklady
- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

C2: Cestné odpočívadlá

Charakteristika:

- Cestné odpočívadlá sú / budú vybavené odstavnými plochami s dostatočnou kapacitou, zariadeniami občianskeho vybavenia zameranými na verejné stravovanie, ako aj športovo-oddychovými plochami (ihriská a pod.).

Vymedzenie:

- existujúce odpočívadlo pri ceste I/16 s motorenom Halier
- nová rozvojová plocha č. 16 – navrhované odpočívadlo pri rýchlostnej ceste R2 v lokalite Za Halierom

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **zmiešané územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- odstavné plochy
- čerpacia stanica pohonných hmôt

- občianska vybavenosť (verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, služby, maloobchod)
- šport – športové ihriská a zariadenia pre šport

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výroba akéhokoľvek druhu
- bývanie

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie (R)

R1: Šport

Charakteristika:

- Vybuduje sa nový športovo-oddychový areál pri cintoríne; pôvodný športový areál sa zachová.

Vymedzenie:

- existujúci športový areál
- nová rozvojová plocha č. 2

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- šport – športové ihriská a zariadenia pre šport

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- verejná a vyhradená zeleň, trávne porasty – na podporu oddychových a rekreačných funkcií
- prevádzkové objekty viazané na objekty športu (šatne, hygienické zariadenia)
- občianska vybavenosť viazaná na objekty športu (služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie (okrem ubytovania zamestnancov / správcov a športovcov)
- výroba akéhokoľvek druhu
- individuálna chatová rekreácia

R2: Individuálna chatová rekreácia

Charakteristika:

- Rekrečná funkcia záhradkárskych / chatových osád sa zachová v súčasnom rozsahu, s možnosťou intenzifikácie, pričom sa rozšíri o druhú stranu zástavby.

Vymedzenie:

- areály rekreačných záhradkárskych / chatových osád pri vodnej nádrži
- nová rozvojová plocha č. 7

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- rekreácia individuálna – v chatkách so zastavanou plochou do 50 m²

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- športové ihriská – s výmerou do 300 m²
- verejná a vyhradená zeleň, zeleň záhrad – na podporu rekreačných funkcií

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- výroba, sklady
- občianska vybavenosť

R3: Rekreácia v krajine

Charakteristika:

- Blok je určený pre vodohospodárske funkcie a extenzívne rekreačné aktivity v krajinnom prostredí s nízkou intenzitou zástavby.

Vymedzenie:

- vodná nádrž a neďaleký areál bývalého autokempingu

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- rekreácia v krajine – autokemping, agroturistika
- športové ihriská
- vodné plochy a vodné toky
- trvalé trávne porasty

- nelesná drevinová vegetácia

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- doplnkové vybavenie cykloturistických trás – prístrešky, miesta s posedením
- ubytovacie zariadenia – s celkovou kapacitou do 20 lôžok
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie (okrem bývania správcov a zamestnancov)
- orná pôda
- výroba, sklady

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie (V)

V1: Poľnohospodárska výroba

Charakteristika:

- Existujúci hospodársky dvor na južnom okraji obce sa zachováva v súčasnom rozsahu s možnosťou intenzifikácie a rozšírenia.

Vymedzenie:

- hospodársky dvor spol. AGROTOM, s.r.o.
- nová rozvojová plocha č. 14

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- priemyselná výroba
- rekreácia a šport

V2: Drobná výroba a podnikateľské aktivity

Charakteristika:

- Existujúce výrobné areály budú zachované pre drobnú výrobu a podnikateľské aktivity, ktoré nebudú negatívne ovplyvňovať priľahlé obytné územie hlukom, vibráciami prašnosťou, zápachom.

Vymedzenie:

- Menšie výrobné areály v kontakte s obytným územím na Riečnej ul. a Zelenej ul.

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo)
- sklady miestneho významu

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- zariadenia zberu druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie (kompostovisko, zberný dvor)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- sklady a logistické zariadenia nadmiestneho významu
- bývanie (okrem ubytovania správcov a zamestnancov)

V3: Areál poľnohospodárskej výroby a priemyselnej výroby

Charakteristika:

- Výrobný areál bývalej hydinárne (v súčasnosti Oryktolagus Farm), ktorý je z prevažnej časti nevyužívaný, bude rekonštruovaný a intenzifikovaný, s možnosťou čiastočnej alebo úplnej transformácie na priemyselnú výrobu.

Vymedzenie:

- Výrobný areál pri ceste III/2 644

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- priemyselná výroba bez negatívnych vplyvov na životné prostredie

- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo)
- sklady a logistické zariadenia
- poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby do 300 veľkých dobytčích jednotiek

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- zariadenia zberu druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie (kompostovisko, zberný dvor)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie (okrem ubytovania správcov a zamestnancov)
- šport a rekreácia

V4: Priemyselná výroba

Charakteristika:

- Existujúce výrobné areály sa zachovávajú, prípadne podľa potreby prevádzkovateľov sa rozširujú na vymedzené plochy. Na rozvojových plochách č. 12 a 13 nie je možné situovať výrobné technologické celky. V rámci rozšírenia na rozvojovej ploche č. 12 je prípustné situovať výlučne odstavné plochy a na rozvojovej ploche č. 13 je prípustné situovať výlučne odstavné, manipulačné a expedičné plochy.

Vymedzenie:

- areály spoločnosti PRP, s.r.o. a Agrochemického podniku
- nové rozvojové plochy č. 12, 13

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- priemyselná výroba

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane expedičných a manipulačných plôch
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba
- bývanie

- šport a rekreácia

V5: Priemyselný park

Charakteristika:

- V zmysle dlhodobých zámerov sa v lokalite medzi železničnou traťou a cestou I/16 vybuduje priemyselný park regionálneho významu.

Vymedzenie:

- nová rozvojová plocha č. 15

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- priemyselná výroba
- sklady a logistické zariadenia

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane čistiarene odpadových vôd
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi
- občianska vybavenosť – len komerčné služby, maloobchod, verejné stravovanie a len v častiach areálov priľahlých k ceste III/2 664

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba
- bývanie (okrem ubytovania správcov a zamestnancov)
- šport a rekreácia (okrem zariadení pre zamestnancov)

V6: Čistiarene odpadových vôd

Charakteristika:

- Územie je určené pre čistiareň odpadových vôd, jej rozšírenie, prípadne výstavbu novej čistiarene odpadových vôd.

Vymedzenie:

- existujúca čistiareň odpadových vôd
- nová rozvojová plocha č. 11

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- čistiareň odpadových vôd

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- trvalé trávne porasty

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- všetky ostatné druhy využívania

Regulácia funkčného využitia pre nezastavateľné plochy sídelnej zelene (Z)

Z1: Vyhradená zeleň

Vymedzenie:

- existujúci areál cintorína

Charakteristika:

- Predpokladá sa zachovanie polohy cintorína a využitie voľnej kapacity cintorína pre pochovávanie.

Prípustné funkčné využívanie:

- vyhradená zeleň cintorína

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- plochy pre pochovávanie
- objekty pohrebných a súvisiacich služieb
- verejná zeleň
- príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- všetky ostatné druhy využívania

Regulácia funkčného využitia pre krajinnoekologické komplexy mimo zastavaného územia obce (K)

Ide o plochy voľnej krajiny využívané prevažne na poľnohospodársku výrobu a lesné hospodárstvo, bez predpokladu lokalizácie zástavby. Využitie tohto územia sa riadi zásadami stanovenými v Krajinnoekologickom pláne obce Tomášovce. Vymedzené boli homogénne celky, tzv. krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek, meraných špecifickými ukazovateľmi. Pre jednotlivé komplexy boli definované podmienky využívania – prípustné funkčné využívanie, obmedzujúce funkčné využívanie, zakazujúce funkčné využívanie, obdobne ako v prípade regulačných blokov.

K1: Lesná pahorkatinová krajina

Vymedzenie:

- Komplex zahŕňa viaceré kompaktné lesné celky v rôznych častiach katastrálneho územia.

Charakteristika:

- Územie je zalesnené a využívané pre účely lesného hospodárstva. Krajinnoekologický komplex plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Prípustné funkčné využívanie:

- lesné porasty
- trvalé trávne porasty
- vodné plochy a toky

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- lesné cesty – pre lesohospodárske činnosti
- menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – senníky, horáreň, posedy a pod.
- doplnkové vybavenie peších a cykloturistických trás – prístrešky, odpočívadlá

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb, vrátane rekreačných stavieb

K2: Oráčino-lúčna pahorkatinová krajina

Vymedzenie:

- Komplex zahŕňa väčšinu katastrálneho územia obce Tomášovce.

Charakteristika:

- Ide o mierne zvlnenú krajinu, ktorá je poľnohospodársky intenzívne využívaná, zväčša ako orná pôda. Krajinnoekologický komplex je predurčený a vhodný na poľnohospodárske využitie bez lokalizácie nových zastavaných plôch. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov MÚSES.

Prípustné funkčné využívanie:

- orná pôda
- trvalé kultúry
- trvalé trávne porasty, pasienky
- lesné porasty a nelesná drevinová vegetácia
- vodné plochy a toky

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- hospodárske objekty pre účely poľnohospodárskej výroby so zastavanou plochou do 300 m²
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu
- ťažba nerastných surovín – len v rámci vymedzených ložísk

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb, vrátane rekreačných stavieb

3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- zariadenia dennej potreby umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu všetkých obyvateľov
- vznik nových prevádzok obchodu a služieb celoobecného významu pre obyvateľstvo podporovať v rámci vymedzenej centrálnej zóny obce
- usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia

3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného dopravného vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- vybudovať rýchlостnú cestu R2 v úseku Zvolen – Lučenec v kategórii R 24,5/100 a súvisiace dopravné stavby (mimoúrovňová križovatka s cestou I/16, odpočívadlo)
- modernizácia, elektrifikácia a zdvojkoľajnenie železničnej trate Zvolen – Lučenec
- rešpektovať územnú rezervu pre koridory rýchlостnej cesty R7 v úseku Nové Zámky – Lučenec
- rešpektovať územnú rezervu pre výhľadový koridor vysokorýchlостnej trate Bratislava – Zvolen – Lučenec – Košice
- rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – cestu I. triedy, cestu II. triedy, cesty III. triedy
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80 mimo zastavaného územia
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. triedy v kategórii C 9,5/70 mimo zastavaného územia
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia
- vybudovať komunikáciu Tomášovce – Lučenec v bývalej trase cesty III. triedy III/2667
- doplnenie komunikačného systému obce o miestne komunikácie pre dopravnú obsluhu navrhovaných plôch pre bytovú výstavbu
- vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií funkčnej triedy C2 a C3
- dobudovať chodník pozdĺž cesty III. triedy v zastavanom území obce a jeho navrhovanom rozšírení
- dobudovať / predĺžiť cyklotrasu Tomášovce – vodná nádrž Tomášovce popri Krivánskom potoku do k.ú. Podrečany
- vyznačiť cyklistické trasy z obce Tomášovce do Lučenca a obce Vidiná
- cyklistickú trasu Tomášovce – Veľká Ves vybudovať ako dopravne segregovaný cyklistický chodník

3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať koridory existujúcich rozvodov vody a prívodných potrubí
- riešiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných nových uliciach
- nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- dobudovať splaškovú kanalizáciu v existujúcich uliciach obce (za železnicou)
- vybudovať splaškovú kanalizáciu v navrhovaných obytných uliciach a v navrhovanom výrobnom území
- trasy nových kanalizácií a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev
- realizovať úpravy Krivánskeho potoka v zastavanom území obce na ochranu severnej časti zastavaného územia obce pred povodňami
- rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z., zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“
- prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“
- väčšie spevnené plochy (nad 200 m²) budovať s priepustným povrchom (zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby)
- rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie (s výnimkou vedenia navrhnutého na preloženie, resp. zrušenie)
- v zastavanom území realizovať rozvodné elektrické siete (elektrické vedenia VN, ako aj sekundárne NN rozvody) káblovými vedeniami v zemi
- transformačné stanice v zastavanom území obce budovať s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované) s výkonom do 630 kVA
- rešpektovať koridory existujúcich plynovodov (s výnimkou plynovodu navrhnutého na preloženie / zrušenie)
- plynofikovanie nových lokalít uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov
- rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadenia telekomunikačnej infraštruktúry

- trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete realizovať zemným vedením
- prípadné nové vysielacie zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v obytnom území, ani v centrálnej zóne obce

3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt

- dodržať podmienky pamiatkovej ochrany v zmysle zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov
- zachovať v obci objekty z pôvodnej zástavby obce, s dôrazom na zachovanie uličných fasád s ich výrazovými prvkami
- z hľadiska ochrany archeologických nálezísk dodržiavať nasledovné požiadavky:
  - stavebník / investor v každej etape vyžadujúcej si zemné práce si od príslušného Krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania vyžiada stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk
  - podľa § 36, ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastníkom, správcom alebo stavebníkom povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.
  - podľa § 36 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste predpokladá výskyt archeologických nálezov
  - podľa § 37 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov o nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad

3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Zásady ochrany prírody a krajiny

- rešpektovať výhradné ložiská nerastných surovín, dobývacie priestory, chránené ložiskové územia:

- výhradné ložisko Halič – Kopáň, žiaruvzdorné íly (617), s určeným dobývacím priestorom a chráneným ložiskovým územím pre LB MINERALS, s.r.o. Horní Bříza
- výhradné ložisko Halič – Kopáň, keramické íly (393), s určeným dobývacím priestorom a chráneným ložiskovým územím pre LB MINERALS, s.r.o. Horní Bříza
- výhradné ložisko Stará Halič, keramické íly (392), s určeným dobývacím priestorom a chráneným ložiskovým územím pre REGOS, s.r.o. Lučenec
- ložisko nevyhradeného nerastu Halič – Kopáň, tehliarske suroviny (4127)

Zásady vytvárania územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES, tak aby plnili požadované funkcie biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku:

- biocentrum regionálneho významu RBc Gelienska
- biokoridor regionálneho významu RBk 6/21 Krivánsky potok
- biocentrá miestneho významu MBc1 Veľká Lipina, MBc2 Háj, MBc3 Halier
- biokoridory miestneho významu MBk1 Lubetník, MBk2 Dolinky, MBk3 Bývalá železnica, MBk4 Alej pri rybníku
- interakčné prvky: sprievodná vegetácia poľných ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde, drobné vodné toky s brehovou vegetáciou nezaraďené medzi biokoridory, plocha rybníka s okolitou líniovou vegetáciou, plochy verejnej zelene v zastavanom území obce

Zásady starostlivosti o životné prostredie a implementácie ekostabilizačných opatrení

- vytvorenie nárazníkových pásov pozdĺž vodných tokov
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej zmene na lesné monokultúry
- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- udržiavať existujúcu líniovú zeleň a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov na medziach a popri poľných cestách
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability
- rešpektovať tradičné krajinárske štruktúry – pasienky, prirodzené vodné toky so sprievodnou vegetáciou

- výsadba plôch a pásov izolačnej zelene na hraniciach výrobných areálov a ich navrhovaných rozšírení
- revitalizovať a dosadiť líniovú zeleň pozdĺž poľných ciest a účelových ciest mimo zastavaného územia obce
- v centrálnej zóne obce revitalizovať a dosadiť líniovú zeleň alejí na základe osobitnej štúdie, resp. generelu zelene
- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- prevencia vzniku a odstránenie prípadných divokých skládok

3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Tomášovce zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce
- existujúce výrobné areály PRP, s.r.o. a AGROTOM, s.r.o.
- nové rozvojové plochy č. 1, 2, 7, 9, 10, 12, 13, 14

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

V riešenom území nie je potrebné vymedziť žiadne chránené územia.

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo navrhovanej rýchlostnej cesty definované v šírke 100 m od osi príslušného jazdného pásu mimo zastavané územie obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo cesty I. triedy definované v šírke 50 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo cesty II. triedy definované v šírke 25 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných

komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)

- ochranné pásmo cesty III. triedy definované v šírke 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)
- ochranné pásmo železnice (dráhy) definované v šírke 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od vonkajšej hranice obvodu dráhy (v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

V zmysle rozhodnutia Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-110/84 zo dňa 18. 10. 1984 je potrebné v riešenom území rešpektovať ochranné pásma letiska Tomášovce:

- ochranné pásmo vodorovnej roviny s výškovým obmedzením 223 m.n.m. B.p.v.
- ochranné pásmo vzletových rovín (sklon 2% - 1:50) s výškovým obmedzením 192 – 214 m n.m. B.p.v.
- ochranné pásmo prechodových plôch (sklon 14,3 % – 1:7) s výškovým obmedzením cca 192 – 219 m.n.m. B.p.v.
- priestor s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN (vedenie musí byť riešené podzemným káblom)

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 43), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - 110 kV – 15 m
  - 22 kV – 10 m
  - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1m
  - vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 43) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky

- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 43):
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 79) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)
  - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
  - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
  - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- bezpečnostné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 80) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
  - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
  - 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
  - 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách:

- 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- pásmo hygienickej ochrany areálu so živočíšnou výrobou (AGROTOM s.r.o.) – 300 m od objektu živočíšnej výroby (stanovené podľa metodického usmernenia Zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí SR)
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd (podľa STN 756401, STN 756402) – 50 m od stredu čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby
- ochranné pásmo tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí a ťažba zeminy. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, umožňujúcom správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú vodohospodársky významnom toku (Krivánsky potok) pozemky do 10 m od brehovej čiary, pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a scelovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

V zmysle § 108 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a nálezu Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z. územný plán obce vymedzuje verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Verejný záujem na vyvlastnení pre tieto účely sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní. Za stavby podľa odseku 2 písm. a) sa považujú stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzil a schválil schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie (§108 ods. 3 stavebného zákona).

Územný plán obce Tomášovce vymedzuje plochy, resp. koridory pre verejnoprospešné stavby v rozsahu zoznamu verejnoprospešných stavieb podľa kap. 3.10 tejto dokumentácie. Verejnoprospešné stavby a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú zakreslené vo výkrese č. 2. Ako verejnoprospešné stavby sú definované dopravné líniové stavby miestneho významu, plochy a koridory pre distribučné energetické a vodohospodárske zariadenia, plochy pre umiestnenie zariadení športu, odpadového hospodárstva, vyhradenej zelene.

Predpokladá sa, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové plochy. Nakoľko územný plán obce Tomášovce nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie sú definované parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať.

Územný plán obce Tomášovce nevymedzuje plochy a objekty na asanácie. Ich vymedzenie je potrebné vykonať v prípade kolízie s navrhovanými verejnoprospešnými stavbami na základe podrobnejšej dokumentácie.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán obce Tomášovce určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu a s označeniami:

- [1] miestne obslužné komunikácie, vrátane chodníkov a inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody plynu, vody, elektrickej energie NN, telekomunikácií) – pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch
- [2] rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií, vrátane inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody plynu, vody, elektrickej energie NN, telekomunikácií)
- [3] cesta / miestna komunikácia Tomášovce - Lučenec
- [4] dobudovanie peších chodníkov pozdĺž ciest III. triedy v ZÚO
- [5] cyklistické trasy
- [6] rýchlostná cesta R2, vrátane súvisiacich stavieb
- [7] križovatka ciest I/16 a R2
- [8] odstavné plochy (odpočívadlo) pri rýchlostnej ceste R2
- [9] rekonštrukcia cesty II/595
- [10] modernizácia a zdvojkolaženie trate Zvolen - Košice
- [11] výstavba nových transformačných staníc, vrátane prírodných vedení
- [12] dobudovanie splaškovej kanalizácie v existujúcej zástavbe

- [13] čistiareň odpadových vôd
- [14] vodojem (rozšírenie vodojemu)
- [15] nový športový a oddychový areál

Verejnoprospešné stavby sú zakreslené vo výkrese č. 2.

3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny

V zmysle § 11 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov môže územný plán obce vymedziť plochy, pre ktoré bude nutné obstaráť dokumentáciu nižšieho stupňa (územný plán zóny).

Územný plán obce Tomášovce nevymedzuje žiadnu časť obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.

3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb je súčasťou výkresov č. 2 a 3 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia (s vyznačením záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb).

Vo výkrese sú zakreslené hranice a označenia regulačných blokov, krajinnoekologických komplexov a ďalšie položky, ktoré predstavujú záväznú časť riešenia. Verejnoprospešné stavby sú vyznačené v zmysle ich definície v kapitolách č. 3.9 a 3.10.